Sekali Lagi: Kepala, Tudung dan Rambut di Korintus[1]

Hans-Jörg Ronsdorf · Januari 2021 · disemak semula pada Oktober 2026

Dari tahun ke tahun, walaupun semakin jarang, muncul tulisan tentang petikan Paulus yang memang terkenal sukar ini (1 Korintus 11:2-16). Mengapa saya menulis tentangnya? Dalam buku saya "Frauen, vergebt uns!" (Wanita, Ampunilah Kami!) yang terbit pada November 2020 tentang peranan lelaki dan wanita[2], saya telah membincangkan petikan ini dalam satu bab. Namun, perbincangan itu kurang sistematik dan kurang terperinci berbanding apa yang kemudiannya saya anggap wajar. Ini kerana dalam buku itu saya banyak mengemukakan tesis petikan (Zitatthese), sebagaimana yang dihuraikan oleh Thomas Schirrmacher dalam bukunya "Paulus im Kampf gegen den Schleier!". Saya telah menyatakan bahawa tesis petikan itu juga satu andaian, yang memang munasabah tetapi akhirnya tidak terbukti. Dalam huraian ini, dengan bantuan karya seorang ahli teologi wanita dan seorang ahli teologi lelaki, saya sampai kepada penjelasan yang munasabah juga tanpa tesis petikan itu.

Petikan ini berbicara ke dalam satu situasi budaya yang asing bagi kita, iaitu budaya Yunani-Rom abad pertama. Bukan di sebarang tempat, tetapi di Korintus, yang ketika itu merupakan sebuah koloni Rom di Yunani. Bagi Paulus, tempat itu tidak asing; di sana dia bekerja selama 18 bulan. Dia mengenali setiap perincian kota itu (Kisah Rasul-rasul 18:1-18).

Dalam huraian ini saya akan kerap memetik daripada dua buku yang agak baharu. Kedua-duanya membantu kita memahami petikan yang sukar ini dengan lebih baik, dengan cara baharu atau dengan lebih mendalam. Terutama dalam pertimbangan ayat demi ayat, saya tidak dapat merumuskannya dengan lebih baik daripada mereka, maka saya banyak membiarkan kedua-dua pengarang itu sendiri berbicara. Yang pertama ialah tafsiran (yang monumental dan sangat baik) oleh Eckhard J. Schnabel, "Der erste Brief des Paulus an die Korinther" (siri Historisch-Theologische Auslegung) (seorang ahli teologi dan profesor evangelikal yang konservatif dan "setia kepada Alkitab"[3]). Saya tidak mengenal tafsiran lain yang membahas petikan ini dengan begitu kukuh dan dengan begitu banyak rujukan sumber. Saya tidak sependapat dengan semua kesimpulannya, tetapi dalam topik ini hal itu memang sentiasa boleh dijangka. Buku kedua berjudul "Paul and Gender"[4]. Cynthia Long Westfall (ahli sejarah dan ahli teologi) pada tahun 2016 telah menghasilkan sebuah karya yang mendapat perhatian luas di dunia berbahasa Inggeris tentang petikan ini dan juga semua petikan Paulus lain yang relevan tentang soal jantina. Dengan memberi perhatian yang mendalam kepada situasi budaya, dia memberikan cahaya baharu kepada persoalan-persoalan besar yang digumuli oleh ramai penafsir dan juga pembaca Alkitab biasa. Kedua-dua pengarang ini sependapat dalam banyak hal. (Petikan daripada Westfall hanya disertai nombor halaman dalam nota kaki.)

Matlamat saya ialah untuk menjelaskan (bagi diri saya sendiri) apakah hujah Paulus dan apakah yang mendorongnya menulis tepat seperti itu. ***Adakah wanita yang menjadi masalah, atau lelaki? Dan sekiranya hal itu akhirnya jelas sepenuhnya – sesuatu yang tidak dapat dijamin di sini dan yang perlu diputuskan oleh setiap pembaca sendiri – masih tinggal satu soalan: Apakah yang kita lakukan dengannya pada abad ke-21?***

Ini bukan soal kesetiaan kepada Alkitab, seperti yang sering didakwa secara picik dan terlalu bersemangat, tetapi soal pemahaman Alkitab yang betul. Usaha mengkaji Alkitab mesti dilakukan (berulang kali) dan masa mesti dilaburkan, jika kita benar-benar bersungguh-sungguh tentang apa yang disebut kesetiaan kepada Alkitab. Jika tidak, ia hanya kekal sebagai slogan kosong yang kelihatan saleh

dan diulang-ulang. Atau malah menjadi syibolet untuk menarik garis sempadan di tempat yang tidak sepatutnya ada sempadan, atau untuk menyeru kesetiaan di tempat yang sepatutnya memerlukan pemikiran atau sikap menahan diri.

Kontekstualisasi

Kontekstualisasi mengandaikan bahawa Kitab Suci terlebih dahulu dikaji dalam konteksnya. Barulah kemudian ia cuba menyelidiki apa yang hendak disampaikan oleh petikan itu hari ini. Jadi, ia kurang berkaitan dengan perintah langsung, seperti perintah untuk mengasihi atau larangan berdusta. Kita tidak menghadapi masalah untuk menerimanya sebagai tidak terikat masa. Lain halnya apabila menyangkut perkara-perkara lahiriah atau adat dan amalan (daging persembahan berhala dan sebagainya) yang tidak lagi kita kenali hari ini.

Paulus jelas merujuk kepada adat dan kebiasaan zaman itu di Korintus yang berbudaya Yunani dan di seluruh Empayar Rom. Tiada penafsir atau pembaca Alkitab yang dapat mengelak daripada rujukan kepada budaya ketika itu. Dan memang demikianlah halnya pada sebahagian besar penafsir, walaupun pengetahuan tentang fakta sejarah dan tafsirannya sangat berbeza-beza, dan hal itu mempengaruhi mutu penafsiran petikan. (Bagi semua yang, seperti saya, berasal daripada gerakan Brethren: Darby dan Kelly juga tidak menerangkan topik tudung dan rambut semata-mata dari dalam petikan itu sahaja, tetapi turut merujuk kepada budaya ketika itu. Sebab penutup kepala ialah topik budaya, bukan topik teologi alkitabiah.) Paulus berjaya menilai adat budaya dalam terang kisah penciptaan dan malah memberikan alasannya, untuk menjawab soalan (atau soalan-soalan) yang sememangnya penting bagi orang Korintus.

Dalam hujahnya, Paulus tidak menetapkan norma yang melampaui zaman, tidak juga kod tingkah laku yang berlaku secara transenden sepanjang abad atau malah sejak awal penciptaan dan tidak terikat masa. ***Paulus berhujah tentang bagaimana seseorang, walaupun memiliki kebebasan Injil, dapat berkelakuan sedemikian rupa sehingga tiada seorang pun daripada orang sezamannya tersinggung. Bahkan sekiranya hal itu membataskan kebebasan Kristian.*** Bukan kerana hal itu diperintahkan atau beralasan secara teologi, tetapi kerana ia mengikuti peraturan emas yang dirumuskannya begini, sejurus sebelum bab ini bermula:

1 Korintus 10:31-33: Oleh itu, sama ada kamu makan atau minum atau melakukan apa sahaja, lakukanlah semuanya untuk memuliakan Allah. Janganlah menjadi batu sandungan, baik bagi orang Yahudi, orang Yunani, mahupun jemaah Allah; sama seperti saya juga berusaha menyenangkan hati semua orang dalam segala hal, dengan tidak mencari kepentingan diri sendiri, tetapi kepentingan orang ramai, supaya mereka diselamatkan.

“Peraturan emas” ini merupakan kunci bagi petikan yang menyusul serta-merta. Sebab peraturan-peraturan yang hendak disampaikan Paulus kepada orang Korintus melalui hujahnya merupakan gabungan antara “memuliakan Allah dalam segala hal” dan pada masa yang sama tidak menjadi batu sandungan bagi orang sezaman dan sesama manusia kerana perkara-perkara lahiriah atau tingkah laku yang pada zaman itu dianggap tidak sesuai atau malah memalukan dalam erti budaya (bukan teologi). Orang Kristian Korintus memang dibesarkan dalam adat-adat itu, dan mematuhinya atau menanggungnya bukanlah harga yang terlalu tinggi jika melalui cara itu orang dapat dimenangkan bagi Kristus. Paulus tidak menjadikan perkara-perkara lahiriah budaya Yunani-Rom sebagai miliknya sendiri, walaupun dia mengesyorkan supaya ia dipatuhi, tetapi dia berusaha mencari jalan yang mengambil

kira pelbagai aspek. Satu langkah yang berhati-hati di atas titian sempit, yang di satu pihak merenungkan dan mengambil serius peristiwa penciptaan lelaki dan wanita, dan di pihak lain mengambil kira sepenuhnya perasaan manusia pada umumnya (masyarakat).

Di sini saya mendahului dengan satu petunjuk tentang ayat 10, di mana Paulus dengan jelas mengatakan (berbeza daripada kebanyakan terjemahan; hal ini akan dibincangkan kemudian) bahawa wanita mempunyai kuasa atas kepalanya sendiri, iaitu untuk menutupinya atau tidak. Namun, keputusannya hendaklah dibuat dengan mengambil kira kriteria yang disebut di atas dan aspek-aspek lain yang akan saya bincangkan nanti.

Ruang lingkup berlakunya petikan

Bagi bidang manakah berlakunya syor-syor yang ingin Paulus menangkan dalam hati orang Korintus walaupun mereka memiliki kebebasan?

Iaitu perhimpunan! Berdoa dan bernubuat boleh dan patut berlaku di mana-mana dan pada bila-bila masa, tetapi dalam surat kepada jemaah di Korintus (lihat terutamanya bab 14) kedua-duanya merupakan isi utama perhimpunan. Dalam konteks surat ini perlu dijelaskan tempat dan peristiwa manakah yang dimaksudkan.

Para penyokong larangan bercakap bagi wanita dalam kebaktian memindahkan kenyataan Paulus bahawa wanita berdoa dan bernubuat ke mana-mana sahaja, kecuali ke dalam kebaktian. Hal ini tidak munasabah, kerana penutup kepala itu bertujuan untuk khalayak; ia mesti atau boleh dilihat, jika tidak, ia tidak bermakna. Tambahan pula, dalam bab 12-14 karunia-karunia Roh dibahagikan sepenuhnya dan tanpa sebarang sekatan berdasarkan jantina, dan – seperti yang ditekankan berulang kali – ***semua orang*** mengambil bahagian dalam perhimpunan. Oleh itu, perintah supaya wanita berdiam diri (1 Korintus 14:34-35) tidak mungkin bercanggah dengan hal ini, tetapi mesti dijawab dalam terang bab 11-14 dan akhirnya dalam konteks seluruh surat itu. Maka yang dimaksudkan ialah percakapan wanita yang mengganggu dalam gereja rumah, tempat orang Kristian berhimpun. Barangkali percakapan yang mengganggu perkongsian rohani, atau yang mencampuri dan menimbulkan gangguan, atau bahkan mendatangkan aib bagi para suami apabila isteri mereka mempermalukan mereka dalam perhimpunan – dalam bahasa Jerman masa kini disebut “blamieren” (memalukan di depan orang). Walau bagaimanapun, dengan mematuhi prinsip-prinsip asas hermeneutik, hal ini tidak mungkin merupakan larangan umum untuk bercakap. Ia hanya menjadi demikian jika ayat-ayat ini diasingkan dan dianggap seolah-olah berdiri sepenuhnya dengan sendirinya.

Paulus seorang pembenci wanita?

Bagaimana petikan ini dilihat melalui ***kaca mata sejarah-kritis*** dapat dilihat daripada petikan berikut: “Petikan ini telah menyumbang kepada penindasan wanita dalam gereja dan dalam masyarakat yang dipengaruhinya. Ia sama sekali tidak sepadan – walau ditafsirkan dengan sebaik mana pun – dengan apa yang perlu dikatakan secara teologi Kristian tentang hubungan antara jantina pada abad ke-21. Kesetaraan dan keadilan dalam hubungan antara jantina serta sikap kritis terhadap ideologi heteroseksual tidak dikenali oleh Paulus. Perlu ditanya dalam erti apakah petikan sebegini masih boleh memberi inspirasi. Ataukah petikan ini dari sudut pandangan masa kini hanya boleh ditolak, kerana ia telah merugikan keadilan dan merupakan kesilapan seorang manusia yang sebenarnya pada zamannya bekerja demi keadilan di bumi?”[5] Pendapat ini mewakili tanggapan yang tersebar luas terhadap

petikan ini, yang sama sekali tidak saya kongsi. Sikap kritis yang negatif terhadap teks Alkitab pasti membawa kepada pendapat sebegini.

Di pihak yang lain, pihak ***yang setia kepada Alkitab***, kritikan seperti ini ditolak dengan keras dan dinyatakan: Ketundukan hierarki, dan bukan kesetaraan atau persamaan hak, adalah rancangan Allah sejak awal. Hal ini menentang "semangat zaman" falsafah gender.

Adakah kita terpaksa memilih antara dua pendirian yang ekstrem ini? Adakah jalan lain untuk menerangkan petikan ini tanpa mencampuradukkan kedua-dua pendirian itu? Bagi saya, itu merupakan kompromi yang buruk.

Ada satu cara membaca yang tidak tunduk kepada mana-mana daripada kedua-dua penjelasan itu, tetapi berpaut kepada Paulus, kepada 13 suratnya dan kepada Kisah Rasul-rasul, dan tentu sahaja kepada Yesus, yang dijadikan teladan oleh Paulus: ***"Ikutlah teladan saya, sebagaimana saya mengikut teladan Kristus" (1 Korintus 11:1).*** Hal ini sama sekali tidak memberi ruang bagi kenyataan yang mendiskriminasi wanita. ***Tidak, Paulus ialah sahabat wanita, yang dalam sinar cahaya Kristus mengenal dan melihat kebenaran. Gambaran Yahudi-Helenistiknya tentang wanita juga telah diperbaharui dalam terang Injil.***

Bagi Paulus, penting untuk tidak menjadi batu sandungan, tetapi pada masa yang sama tetap setia kepada Injil. Penutup kepala bagi lelaki, bergantung pada asal usul dan latar belakang, merupakan kebiasaan dalam pemujaan keagamaan. Dalam kalangan orang percaya, lelaki tidak patut menutup kepala ketika berdoa dan bernubuat. Sebaliknya wanita, apabila mereka melakukan perkara yang sama persis seperti lelaki, kata Paulus, patut menutup kepala. Dan itu bagi semua wanita, termasuk mereka yang dalam masyarakat ketika itu tidak dibenarkan menutup kepala, iaitu hamba perempuan, bekas hamba perempuan yang telah dibebaskan, atau wanita yang belum berkahwin. Kedua-dua hal ini sebahagiannya juga bersifat menentang budaya, kerana budaya di sini bercanggah dengan inti Injil. Ini juga bukan arahan (bertentangan dengan Armin Baum dan Schnabel) bahawa semua wanita patut menutup kepala di jalan, iaitu dalam kehidupan awam, kerana budaya melarang hal itu bagi golongan paling rendah, iaitu hamba perempuan. Lagipun memang sudah menjadi adat bahawa wanita yang berkahwin menutup kepala atau bertudung.

Paulus juga tidak menyokong penutup kepala sebagai tanda ketundukan kepada lelaki. Ketundukan, kedudukan dan nilai wanita yang lebih rendah berbanding lelaki memang sudah lama terpahat di atas batu. Hal itu tidak perlu dipamerkan. Penutup kepala ini mempunyai fungsi yang konkrit; jika boleh dikatakan begitu, ia merupakan tanda yang berfungsi, dan kurang atau sama sekali bukan simbol hierarki.

Kepada siapakah Paulus menulis? Siapakah yang perlu ditegur?

Hampir semua penafsir yakin bahawa yang disapa ialah wanita yang, kerana kebebasan yang baru diperoleh, enggan terus memakai penutup kepala yang lazim pada masa itu. Penutup kepala ini pula dikatakan merupakan ungkapan dan pengakuan ketundukan kepada lelaki, kerana – sebagaimana jelas diturunkan daripada penciptaan dalam petikan ini – wanita secara umum berada di bawah atau di belakang lelaki secara hierarki, dan isteri khususnya di bawah suami. Sekiranya seseorang terganggu dengan istilah hierarki dan lebih suka bercakap tentang tatanan penciptaan atau tatanan kudus, dia patut menyedari satu perkara: Walaupun dia mengakui lelaki dan wanita sama nilai dan sama

martabat, dia tetap menyokong ketidaksetaraan sebagai tatanan Allah. Lelaki memimpin dan bertanggungjawab, wanita mengikut dalam ketundukan.

Sekiranya tingkah laku wanita yang bersifat emansipasi menjadi pencetus petikan Paulus ini, maka perlu diterangkan mengapa petikan ini bermula dengan kata-kata bahawa ***Kristus ialah kepala setiap lelaki***. Permulaan ini mengarahkan perhatian kepada kaum lelaki, dan seolah-olah merekalah punca hujah yang menyusul.

Cynthia Long Westfall berpendapat bahawa di Korintus ada lelaki yang menganjurkan atau mendesak wanita supaya meninggalkan penutup kepala yang lazim. Wanita berkahwin yang berkedudukan terhormat tidak bersedia menanggalkan penutup kepala mereka. Hal itu bercanggah dengan adat budaya tempat mereka dibesarkan. Penutup kepala mereka merupakan perlindungan dan ungkapan maruah, kesopanan dan kesucian moral. Ia bukan simbol ketundukan, tetapi memang merupakan tanda bahawa sebagai isteri mereka bertaut kepada suami mereka.

Hamba perempuan dan bekas hamba perempuan yang telah dibebaskan, wanita yang belum berkahwin (dan mungkin juga balu?) tidak dibenarkan menutup kepala, dan sebagai golongan paling rendah mereka terdedah kepada gangguan seksual. Pelacur tidak menutup kepala atau bertudung dan rambut mereka dipotong, jadi dalam apa jua bentuk, mereka berambut pendek. Bagaimana jika mereka menjadi percaya? Pada awal suratnya (1:26-29) Paulus mengatakan bahawa ramai yang menjadi percaya ialah orang biasa dan miskin, bukan daripada golongan berkedudukan tinggi atau bangsawan. Oleh itu, wanita-wanita ini perlu diberitahu bahawa mereka boleh menutup kepala walaupun bertentangan dengan adat masyarakat. Sebab dalam jemaah Perjanjian Baru dan ciptaan baru, kedudukan sosial tidak lagi memainkan peranan, sebagaimana disahkan juga oleh Galatia 3:28.

Aspek-aspek situasi budaya orang Kristian Korintus

Setiap kali kita menyelidiki soalan ini dan bergantung pada data daripada ahli sejarah, kita patut memperhatikan pandangan Paulus tentang zamannya dan masyarakatnya: Kita tidak patut menyesuaikan diri dengan peredaran dunia, termasuk budaya masing-masing, apabila ia bercanggah dengan Injil (Roma 12:2). Ada batas bagi “sikap mengalah” dalam Injil. Menjadi seperti orang Yunani bagi orang Yunani (bdk. 1 Korintus 9:20-22) tidak bermakna berbaring di meja di kuil berhala dan makan daging persembahan berhala. Penilaian Paulus tentang peredaran dunia – berbeza daripada adat dan kebiasaan sesuatu zaman – adalah tidak terikat masa dan sentiasa berlaku.

Tema esei ini berkisar pada soal jantina serta tingkah laku dan penampilan lahiriah yang berkaitan dengannya:

“Dalam masyarakat Yunani-Rom, perundangan dan penguatkuasaan tingkah laku wanita yang ‘betul’ merupakan keprihatinan utama pihak berkuasa, kerana mereka percaya bahawa kekacauan dalam rumah tangga mempunyai kesan yang menghasut terhadap kesejahteraan empayar.”[6]

“Supaya misi Paulus dalam kalangan bangsa bukan Yahudi dapat berjaya, tingkah laku wanita Kristian perlu selaras dengan apa yang diamalkan oleh wanita dalam dunia Yunani-Rom umum pada abad pertama. Oleh itu, keprihatinan Paulus yang berkaitan dengan jantina sering bersifat misi apabila dia menyentuh peranan jantina dalam jemaah dan di rumah, dan niatnya ialah supaya orang percaya menyesuaikan diri dengan budaya sambil tetap suci dari segi etika. Penyesuaian dengan budaya abad pertama adalah sesuatu yang berbeza daripada penyesuaian dengan budaya abad kedua puluh satu.

Gagasan Barat moden tentang cara jantina biasanya bertingkah laku dan berhubungan antara satu sama lain sangat berbeza daripada gagasan budaya Yunani-Rom."[7]

"Hubungan penaung-klien dan kesalingan yang membentuk asas budaya itu turut membentuk hubungan antara suami dan isteri."[8] Yang dimaksudkan dengan penaung (patron) ialah seorang dermawan atau penyokong yang lebih tinggi pangkat atau kedudukannya, walaupun hanya kerana kemakmuran atau kekayaannya. "Dalam dunia Yunani-Rom, suami dan isteri biasanya merupakan rakan yang tidak setara dalam sistem atau hubungan naungan. Suami berperanan sebagai dermawan dan isteri sebagai pihak bawahan dalam hubungan perkahwinan, kecuali jika dia membawa mas kahwin yang besar ke dalam perkahwinan."[9]

"(Korintus) ialah tempat yang menawarkan segala jenis kegiatan seksual yang tersedia bagi lelaki (maka 'berkelakuan seperti wanita Korintus' bermaksud terlibat dalam perbuatan cabul), dan istilah 'gadis Korintus' merupakan eufemisme bagi pelacur. Tidak ada golongan atasan; sebaliknya kemakmuran Korintus melahirkan satu golongan orang kaya baru. Namun, Paulus menunjukkan bahawa jemaah Korintus bukan sahaja memperoleh anggotanya daripada golongan elit yang kaya, tetapi terutamanya daripada mereka yang tidak mempunyai status atau kuasa (1 Korintus 1:26)."[10]

Jadi, apabila orang daripada semua lapisan masyarakat, tanpa sebarang sosialisasi Kristian sebelumnya, menjadi percaya dan masuk ke dalam persekutuan orang percaya, mereka masih dibentuk oleh tabiat buruk yang telah mereka amalkan seumur hidup. Seksualiti ada di mana-mana; ia boleh didapati di setiap tempat. Jemaah itu berhadapan dengan tema dan tingkah laku sebegini.

Amalan perhimpunan

Umat yang besar (Kisah Rasul-rasul 18:10), yang dipanggil keluar oleh Allah di kota pelabuhan Korintus melalui Paulus dan rakan-rakan sekerjanya, tidak dapat berhimpun di satu tempat. Melainkan jika mereka menyewa teater atau arena, sesuatu yang sama sekali mustahil bagi satu kultus baharu yang terutamanya diamalkan oleh orang biasa. Oleh itu, mereka berhimpun di rumah-rumah, besar atau kecil, di beberapa buah vila dan kebanyakannya di rumah atau kediaman yang sederhana (seperti yang masih dapat dilihat di Efesus hari ini). Apabila mereka berhimpun, kaum wanitalah yang menyediakan makanan (sebahagiannya juga membawanya). Perjamuan Tuhan merupakan sebahagian daripada makan bersama.

Apa yang dinyatakan oleh Paulus berlaku bagi lelaki dan wanita dalam gereja rumah. Westfall merumuskannya begini: "Jadi, perbezaan antara lelaki dan wanita bukanlah perbezaan peranan dalam jemaah, tetapi bagaimana mereka berfungsi secara berbeza dalam peranan-peranan itu. Wanita dan lelaki boleh melayani Allah dalam jawatan yang sama, tetapi ada tuntutan yang berbeza yang merangkumi penampilan lahiriah mengikut jantina. Ini bukan ungkapan piawaian berganda di mana lelaki tidak mempunyai sekatan sementara wanita disekat; kedua-duanya disekat."[11]

"Akhirnya, sekali lagi perlu ditunjukkan satu perkara yang walaupun bukan sebahagian daripada maksud yang hendak disampaikan oleh hujah-hujah Paulus, tetapi tetap penting. Paulus dengan begitu wajar bercakap bahawa wanita berdoa dan bernubuat dalam perhimpunan jemaah. Ini bermakna, wanita menyuarakan realiti Allah dan firman-Nya secara terbuka sama seperti lelaki."[12]

Apakah yang dimaksudkan dengan awam?

Ruang awam biasanya difahami sebagai tempat seseorang bertemu dengan sesiapa sahaja. Di pasar di Korintus, di pelabuhan atau di kuil berhala. Pada akhirnya, segala-galanya di luar rumah sendiri bersifat awam.

Perhimpunan kebaktian diadakan di rumah persendirian orang Kristian yang berada atau berkedudukan tinggi, dan juga di rumah dan bilik orang yang kurang berada. Adakah itu bersifat awam? Memang ia tidak dapat dibandingkan dengan situasi di pasar, tetapi orang yang tidak berpengetahuan atau yang tidak percaya boleh masuk ke dalam perhimpunan ini. Sama ada dipimpin ke sana oleh Roh Kudus atau dijemput oleh orang Kristian. Dalam hal ini, perhimpunan juga bukan satu kumpulan tertutup, tetapi tempat bagi semua orang untuk bertemu dengan Allah yang hidup.

Oleh sebab itu, memelihara adat dan kebiasaan dalam perhimpunan ini adalah penting, dan itu bagi lelaki dan wanita sama sahaja. Orang yang tidak percaya tidak patut tersinggung, tetapi patut diinsafkan oleh Allah, oleh kehadiran-Nya yang kudus dan berkuasa (1 Korintus 14:16, 23-25).

Beberapa penafsir bertanya sama ada hal ini juga menunjukkan adanya peraturan berpakaian di luar perhimpunan. Jika diperhatikan dengan teliti, hal itu bukan tema dan bukan juga soalan orang Korintus dalam petikan ini. Di sinilah berlakunya peraturan emas daripada 1 Korintus 10:31-33, yang mengatakan supaya jangan menjadi batu sandungan bagi sesiapa pun. Wanita berkahwin menutup kepala apabila keluar dari rumah. Hamba perempuan tidak berbuat demikian, tetapi mereka menutup kepala dalam kebaktian, seperti yang ditulis oleh Paulus.

Penutup kepala di Korintus

Tentang hal ini, beberapa petikan lagi dan pemikiran yang lebih terperinci. Saya yakin: Hanya orang yang tidak memahami adat penutup kepala dan bertudung akan memindahkan petikan Paulus ini 1:1 ke zaman sekarang. Iaitu dalam hermeneutik hitam-putih yang satu dimensi, yang akhirnya menjadi pembenaran bagi legalisme yang sempit, seperti yang sering saya temui dan juga alami sendiri.

“Michelle Auerback merumuskan hujah bagi pemakaian tudung: ***‘Simbol, pernyataan, hanya bermakna dalam budaya yang tahu apa maksudnya.’*** Tetapi dalam kajian Alkitab tradisional, kebanyakan orang menganggap bahawa pemakaian tudung dalam 1 Korintus 11:3-16 bermaksud ‘penundukan’, ***tanpa meneliti pemahaman tentang makna yang dimiliki oleh pemakaian tudung bagi wanita dalam budaya Mediterranean Timur purba*** atau dalam penggunaannya yang masih meluas dalam sejumlah budaya moden.”[13]

“Bruce Winter menyatakan bahawa pada zaman Empayar Rom ,dapat diandaikan dengan pasti bahawa kepala yang bertudung merupakan simbol kesopanan dan kesucian yang diharapkan daripada seorang wanita berkahwin.‘”[14]

“Namun sekarang kita mempunyai akses kepada kisah-kisah wanita daripada budaya yang mengamalkan pemakaian tudung bagi wanita, yang menceritakan kisah yang berbeza. Kita mendapati bahawa dalam Islam dan Yahudi terdapat arus yang kuat dalam kalangan wanita fundamentalis yang saleh yang bertudung atas alasan yang kedengaran sangat serupa dengan alasan Paulus dalam 1 Korintus 11:3-16. Namun, kita tidak sepenuhnya bergantung pada persamaan antropologi yang lebih kemudian, yang berisiko menjadi anakronistik. ***Sejarah wanita yang enggan menanggalkan tudung dan alasan-alasan untuk memakai tudung dapat dijejaki kembali hingga ke budaya Asyur***.”[15]

"***Keprihatinan Paulus nampaknya meliputi semua wanita dalam jemaah yang bernubuat dan berdoa – termasuk hamba perempuan, bekas hamba perempuan yang telah dibebaskan, wanita yang belum berkahwin dan balu.*** Peraturan berpakaian bagi matrona Rom[16] memperlihatkan pangkatnya dan juga 'status dan peranannya sebagai wanita yang aktif secara seksual dalam masyarakat Rom.' ***Sebaliknya, kepala yang tidak bertudung bermaksud wanita itu tersedia secara seksual, sehingga hamba perempuan atau bekas hamba perempuan yang telah dibebaskan dilarang bertudung***."[17]

"Pengaturan tentang pemakaian tudung merupakan hak istimewa kaum lelaki; merekalah yang paling wajar melihat keperluan untuk menetapkan suatu garis panduan. ***Dalam amalan Rom, lelaki dan wanita sama-sama menutup kepala untuk berdoa. Paulus nampaknya mengajar kaum lelaki dalam jemaah-jemaah supaya, bertentangan dengan amalan Rom, berdoa dengan kepala tidak bertutup (1 Korintus 11:4), sehingga kaum lelaki mungkin berfikir bahawa apa yang baik bagi angsa jantan juga baik bagi angsa betina. Namun, sementara kepala lelaki yang tidak bertutup merupakan tanda kerendahan hatinya di hadapan Allah, kepala wanita yang tidak bertutup bukanlah tanda kerendahan hati wanita di hadapan Allah; sebaliknya ia menghantar isyarat tentang kesediaannya secara seksual, yang boleh menyamai satu godaan.*** Tetapi cita-cita budaya tentang apa yang wajar boleh ditinggalkan oleh seseorang demi keutamaan yang kononnya bersifat teologi."[18]

"Biasanya diandaikan tanpa dipersoalkan bahawa Paulus sedang menegur wanita-wanita Korintus. ***Namun, petikan ini lebih selaras jika diandaikan bahawa wanita-wanita Korintus enggan menanggalkan penutup kepala atau tudung mereka***, tetapi ditekan atau didorong oleh orang-orang yang berkuasa, iaitu kaum lelaki dalam gereja rumah, atau mungkin juga oleh suami mereka sendiri, supaya menanggalkan tudung mereka. Inilah sejenis senario yang berulang kali berlaku dalam budaya yang mengamalkan pemakaian tudung."[19]

Pemakaian tudung memperlihatkan perbezaan sosial, iaitu atas dan bawahnya lapisan masyarakat. Perbezaan lapisan ini dapat diperhatikan selama 1800 tahun hingga ke zaman moden. "Hal ini bukan sahaja menandakan bahawa wanita-wanita sebegitu tersedia secara seksual, tetapi juga mengekalkan tatanan sosial dan perbezaan antara golongan. […] ***Sokongan Paulus terhadap pemakaian tudung bagi semua wanita menyamaratakan hubungan sosial dalam jemaah; setakat pemakaian tudung ini berada dalam tangannya, dia menjamin rasa hormat, kehormatan dan kesucian seksual bagi wanita dalam jemaah yang dinafikan status itu dalam budaya mereka.***"[20]

"Dalam budaya Timur Dekat, wanita golongan atasan menutup kepalanya untuk menunjukkan kesetiaan dan kesederhanaannya. Kepalanya yang bertutup juga secara langsung menandakan kehormatannya sendiri dan kehormatan keluarganya – khususnya paterfamilias-nya (ketua keluarga dalam rumah tangga purba), sumber identitinya. Paulus menggunakan makna simbol yang kompleks ini untuk mengemukakan satu hujah teologi bagi pemakaian tudung berdasarkan kisah penciptaan."[21]

Eckhard J. Schnabel menulis: "Pemakaian penutup kepala oleh wanita (bukan sahaja dalam konteks keagamaan) merupakan sesuatu yang memang wajar dan diterima dalam lingkungan budaya Rom-Helenistik. Patung-patung Rom, terutamanya potret wanita keluarga maharaja serta relief makam, menggambarkan wanita yang berkahwin dengan stola (palla) yang ditarik ke atas kepala atau dengan vitta, iaitu ikat kepala atau ikat rambut daripada bulu, yang dianggap sebagai simbol kesopanan dan kesucian. Wanita tidak diwajibkan memakai stola di khalayak ramai. Namun, pemakaian stola melambangkan kesucian mereka. Perundangan perkahwinan Augustus menetapkan bahawa pelacur dilarang memakai stola isteri yang sopan, iaitu matrona."[22] Armin Baum menulis tentang penutup kepala:

Apakah makna penutup kepala wanita pada zaman purba?

Untuk memahami latar belakang budaya 1 Korintus 11:5-6, kita perlu kembali sekurang-kurangnya hingga milenium kedua sebelum Masihi. Dalam undang-undang Asyur Pertengahan dari zaman pemerintahan raja Asyur Tiglat-Pileser I (1115-1076 SM) tertulis: „Jika seorang warga ingin menudungi wanita pingitannya (iaitu gundiknya, yang tidak dikahwininya), hendaklah dia menyuruh lima atau enam orang rakannya duduk, menudunginya di hadapan mereka dan berkata: ‚Dia isteriku.' Maka dia (benar-benar) isterinya." Jadi, semasa perkahwinan, kepala isteri ditutup dengan sehelai kain. Kepala yang bertudung merupakan tanda yang kelihatan bagi seorang isteri.

Adat ini bertahan selama berabad-abad. Adat ini juga sangat meluas pada zaman Perjanjian Baru, ketika Paulus menulis surat pertamanya kepada jemaah di Korintus. Malah, tudung isteri pada zaman purba akhirnya merupakan pendahulu tudung pengantin moden kita, yang dipakai oleh pengantin perempuan dalam upacara perkahwinan di gereja. Sejak beribu-ribu tahun, wanita yang berkahwin benar-benar „masuk ke bawah tudung" dalam erti kata yang sebenar. Penutup kepala dalam pelbagai bentuknya yang tidak terkira sentiasa melambangkan perkara yang sama, iaitu status baharu sebagai isteri.

Dalam agama Yahudi, menanggalkan penutup kepala bermaksud kesetiaan perkahwinan dipersoalkan. Penutup kepala seorang wanita yang berzina malah ditanggalkan secara paksa. Meninggalkan penutup kepala secara sukarela merupakan isyarat bahawa wanita itu tersedia bagi lelaki.

Di manakah wanita patut memakai penutup kepala? Apabila mereka mengambil bahagian secara bersuara dalam kebaktian, iaitu apabila perhatian semua yang hadir tertumpu kepada orang yang sedang bercakap. Menurut Paulus, semua orang boleh dan patut mengambil bahagian. Adakah kita harus menganggap bahawa mereka sentiasa bertutup kepala dalam kebaktian? Hal itu sangat mungkin, tetapi kita tidak mengetahuinya. Jika kita mengambil kata-kata Paulus di sini secara harfiah, maka mereka hanya menutup kepala apabila bersuara dalam kebaktian.

"Kajian ini menyangkal andaian yang lazim dalam kajian Alkitab bahawa tudung melambangkan penundukan wanita kepada suaminya. Pemakaian tudung bukanlah simbol peribadi, tetapi amalan awam yang diatur oleh undang-undang dan adat, dan lelaki serta wanita diharapkan tunduk kepada adat itu. ***Secara ringkas, tudung melambangkan kehormatan, status dan perlindungan wanita.***"[23]

“Sudah menjadi kebiasaan (dan masih begitu) bahawa wanita enggan menanggalkan tudung mereka, kerana tudung melambangkan kehormatan dan perlindungan. Lebih besar kemungkinan bahawa wanita yang tidak dibenarkan bertudung di khalayak ramai ingin memakai tudung dalam perhimpunan untuk melambangkan bahawa mereka telah dibenarkan oleh Kristus. Arahan Paulus kepada semua wanita supaya bertudung bersifat anti-budaya atau menentang budaya dan berbaik hati terhadap wanita. Amalan bahawa semua wanita memakai tudung menyamaratakan hubungan sosial dalam jemaah Kristian.”[24]

Bahawa lelaki menutup kepala dalam upacara keagamaan terbukti dengan baik dalam kalangan orang Rom, tetapi hanya sebahagiannya dalam kalangan orang Yunani. Dalam renungan dan tafsiran, ketara bahawa penutup kepala lelaki mendapat perhatian yang jauh lebih sedikit.

Sebuah patung Kaisar Augustus yang sedang mempersembahkan korban di kuil di Korintus menunjukkan pemerintah itu dengan tudung yang menutupi kepalanya. Richard Oster menerangkan bahawa lelaki Yunani sering menutup kepala ketika mempersembahkan korban keagamaan kepada dewa-dewa kafir. Kemungkinan besar Paulus sedang mengulas amalan lama orang Korintus dalam penyembahan berhala kafir. Cyprian pun mengulas hal ini pada abad ketiga: ‚Kepalamu tetap bebas daripada tudung yang fasik dan cemar, yang dengannya kepala-kepala tawanan orang yang mempersembahkan korban di sana diselubungi‘ (De lapsis 2). Brian Rosner menunjukkan dengan meyakinkan bahawa dalam 1 Korintus 6:12-20 Paulus prihatin tentang lelaki yang melakukan perbuatan seksual dalam acara-acara suci. Oleh itu, keprihatinan Paulus tentang penutup kepala lelaki mungkin juga merupakan teguran terhadap perbuatan seksual dengan pelacur kuil. Walau bagaimanapun, dalam ayat 4 Paulus tidak membincangkan topik itu dengan lebih lanjut, yang menunjukkan bahawa dia hanya menggunakan situasi ini sebagai kontras dengan wanita.

Garis panduan dan aspek untuk mentafsir petikan

Kebanyakan pembaca tulisan ini bukan kali pertama membaca petikan Paulus ini. Bagi mereka, berikut ialah beberapa aspek yang mungkin membuka jalan baharu untuk memahami petikan ini. Aspek-aspek ini merupakan hasil daripada pergumulan yang berulang kali dengan petikan ini dan kajian-kajian yang berkaitan, dan bukannya jatuh begitu sahaja dari langit. Ia boleh membantu kita supaya tidak terjerumus ke dalam cara membaca yang biasa, yang memahami petikan ini melalui kaca mata ketundukan hierarki wanita, yang, seperti telah diterangkan, bukanlah temanya.

- Petikan ini terutamanya menekankan bagaimana segala sesuatu patut berlaku untuk memuliakan Allah.
- Yang dibincangkan ialah menonjolkan kemuliaan Allah dalam kebaktian, dengan lelaki dan wanita berkelakuan dan berpakaian sedemikian rupa sehingga perhatian tidak tertumpu kepada mereka.
- (Sebahagian) lelaki menjadi punca dan pencetus pengajaran Paulus, kerana mereka menuntut supaya wanita meninggalkan penutup kepala mereka.[25]
- Adat dan kebiasaan budaya serta masyarakat disentuh. Aib dan kehinaan bukanlah dalam erti keagamaan atau teologi, tetapi dalam perasaan masyarakat.
- Oleh itu, ini bukan perintah-perintah Paulus yang tidak terikat masa, walaupun dia memetik kisah penciptaan dalam hujahnya.
- Kebebasan dalam Kristus berada dalam ketegangan dengan sikap tidak mahu menjadi batu sandungan bagi persekitaran seseorang.

- Yang dibincangkan ialah menutup rambut (bukan sekadar kepala), dan juga bukan tudung yang menutup seluruh badan.
- Tidak ada di mana-mana yang membincangkan tatanan penciptaan yang hierarki, di mana lelaki berada di atas wanita. Tidak ada di mana-mana juga yang membincangkan ketundukan wanita kepada lelaki. Kedua-duanya berdoa dan bernubuat, sama kedudukan dan setara.
- Pada akhirnya, Paulus bercakap tentang semua wanita, bukan hanya wanita yang berkahwin. Dia tetap memberi tumpuan kepada hubungan yang lebih umum antara lelaki dan wanita, yang berasas pada penciptaan dan tetap berlaku walaupun seorang wanita ialah hamba dan secara formal tidak mempunyai suami, bapa atau penjaga yang menjadi kepalanya.
- Perkara-perkara lahiriah seperti pakaian atau gaya rambut tidak ditetapkan oleh Injil. Ia penting dalam ibadat Perjanjian Lama, tetapi tidak dalam Perjanjian Baru yang dirayakan oleh orang Korintus dalam Perjamuan Tuhan.
- Ini bukan tentang peraturan tingkah laku bagi lelaki dan wanita pada abad ke-21.

Berikut ini ialah pembahasan setiap ayat dalam bahagian petikan ini.

1 Korintus 11:3-16[26]

> *3 Tetapi aku mahu kamu tahu bahawa*
> *Kristus ialah kepala setiap lelaki,*
> *tetapi kepala wanita ialah lelaki,*
> *tetapi kepala Kristus ialah Allah.*

Paulus mengemukakan tiga pasangan untuk akhirnya membincangkan topik penutup kepala. Ini bukan tentang tingkatan atau susunan pangkat daripada Allah, kemudian Kristus, di bawahnya lelaki dan akhirnya wanita. Ini bukan rantaian perintah. Yang berada di hujung bukan wanita, tetapi Allah, yang daripada-Nya segala sesuatu berasal (ayat 12). Tiga pasangan berdiri ***bersebelahan*** sebagai analogi. Ini bukan tentang tatanan keselamatan. Hubungan wanita dengan Kristus sama sekali tidak berbeza daripada hubungan lelaki (atau suaminya) dengan Kristus.[27]

Dalam penggunaan bahasa Jerman, perkataan ***Haupt*** (kepala) dalam erti kiasan serta-merta membawa kepada tafsiran sebagai seorang yang berkuasa, misalnya seperti dalam kata *Hauptmann* (kapten). Demikian juga hampir semua penafsir memahaminya. Sesetengah terjemahan bahkan tidak menggunakan perkataan “kepala”, tetapi terus menterjemahkannya sebagai ketundukan. NeÜ (terjemahan Alkitab Jerman) serta-merta menggunakan perkataan ***Oberhaupt*** (ketua, kepala tertinggi)

dan dengan itu tidak meninggalkan sebarang keraguan tentang apa yang kononnya menjadi dasar hujah Paulus untuk mewajarkan penutup kepala bagi wanita. “Kebanyakan sarjana menganggap bahawa tema 1 Korintus 11:3-16 ialah kuasa lelaki dan ketundukan wanita. Sebahagiannya kerana ‘kepala’ dalam bahasa Latin, Inggeris dan Jerman merupakan metafora bagi kuasa, sehingga makna ‘kuasa’ kelihatan sesuatu yang sudah jelas dengan sendirinya dalam sejarah tafsiran petikan ini.”[28]

Oleh sebab seluruh petikan ini sama sekali tidak membincangkan soal kuasa dan ketundukan, perlu dijelaskan apakah makna kiasan bagi kepala. Tentang hal ini, seperti yang memang dijangka, para penyokong hierarki dan para penyokong kesetaraan telah terlibat dalam pertikaian yang hebat. ***Walau bagaimanapun, petikan ini menyokong makna kepala sebagai sumber dan asal usul (ayat 8, 12).***

“Westfall berhujah bahawa kiasan kepada Kejadian 1–2 dalam konteks ini menyempitkan kepelbagaian dan julat makna kiasan bagi ‘kepala’ dalam bahasa Yunani sehingga ia merujuk kepada sumber kehidupan, maka ia boleh diparafrasakan begini: ***‚Tetapi aku mahu kamu sedar bahawa kehidupan setiap lelaki berasal daripada Kristus, kehidupan wanita berasal daripada lelaki, dan kehidupan Kristus berasal daripada Allah.“***[29] … “Oleh sebab lelaki ialah asal usul kehidupan wanita, dia ialah kepalanya. Jika lelaki ialah kepala wanita dan mereka satu daging, maka Paulus menyimpulkan bahawa wanita ialah tubuhnya. Paulus mampu menggunakan metafora ‘kepala’ dalam penerapannya kepada perkahwinan, kepada lelaki dan wanita, kepada hubungan antara Kristus dan jemaah, dan kepada hubungan antara Kristus dan Allah Bapa; dia menggunakan ‘kepala’ untuk mentafsir hubungan-hubungan ini secara timbal balik.”[30]

“Julat makna κεφαλή (kepala) meliputi kepala manusia atau haiwan, yang diperluas menjadi metafora yang merangkumi identiti, sumber, kehidupan dan pemeliharaan. Dalam bahasa Yunani idiomatik (penggunaan bahasa), ia tidak bermaksud ‘kuasa’, sebagaimana jelas daripada entrinya dalam Liddell and Scott's Greek-English Lexicon.”[31] … “Demikianlah Paulus menggunakan κεφαλή: ***untuk merujuk kepada asal usul atau sumber kehidupan dan identiti dalam konteks hubungan kekeluargaan*** – suami dan isteri, jemaah sebagai keluarga, dan Allah Bapa serta Anak-Nya, Yesus Kristus.”[32]

“Hubungan umat manusia dengan Adam disebut oleh ahli-ahli teologi sebagai ‘***kekepalaan***’, ‘kepala semula jadi’ atau ‘kepala perjanjian’.” … “Adam ialah kepala umat manusia kerana dia ialah sumber kehidupan biologi. Oleh itu, Adam tidak diberi keutamaan, kehormatan, kuasa atau pemujaan di hadapan atau di atas umat manusia***; sebaliknya ini merupakan hubungan berdasarkan identiti yang timbul daripada asal usul***, yang dinilai secara negatif oleh Paulus. Yesus menggantikan Adam sebagai kepala, ***kerana Yesus ialah sumber rohani pemberi kehidupan yang memenuhi jemaah, dan jemaah membentuk satu kesatuan organik dengan-Nya (Efesus 1:22; 4:15-16; Kolose 1:18).***”[33]

“Jika kekepalaan Kristus atas manusia difahami sebagai sumber kehidupan/kewujudan mereka, maka analogi antara ketiga-tiga pasangan itu adalah selari, dan menyelidikinya banyak menyumbang kepada pemahaman kita tentang teologi Paulus.” … “Dengan cara yang sama, penjelasan Paulus tentang hubungan antara lelaki dan wanita serta antara suami dan isteri dapat ditafsirkan secara konsisten dengan pemahaman sejarah tentang kekepalaan semula jadi/biologi Adam. ***Ini ialah hubungan kekeluargaan.“***[34] ***… “Dalam budaya Yunani, konsep kekepalaan seorang moyang merangkumi perwakilan dan identiti keluarga.“***[35]

“Akhirnya, yang terakhir daripada tiga asosiasi ‘kepala’ penting bagi penggunaannya sebagai sinonim. ***Anthony Thiselton menerangkan bahawa kepala secara anatomi juga mewakili seluruh tubuh. Jika seseorang mencemarkan kepala fizikalnya, seluruh dirinya menjadi najis. Paulus memerhatikan***

bahawa penampilan seseorang memberi kesan kepada orang lain dan kepada dirinya sendiri. Jadi, penggunaan berulang perkataan 'kepala' tidak dimaksudkan untuk menandakan kedudukan hierarki atau untuk mewujudkan perbezaan antara jantina. Sebaliknya, ia merupakan satu teknik puitis yang bertujuan mengubah amalan ibadat orang Korintus, supaya mereka mengelakkan hubungan dengan agama kafir yang sangat terlibat dalam upacara seksual."

Kandungan makna kiasan dalam penggunaan pada masa itu mempunyai julat tertentu. Kepala melambangkan kesatuan, identiti dan asal usul, dan juga martabat tertinggi seseorang. Secara keseluruhan, ia menunjukkan bagaimana lelaki dan wanita terhubung dan berkaitan antara satu sama lain, dan bagaimana seseorang itu bertaut kepada kepalanya.

Dalam kesamaan kedudukan mereka, terdapat tingkah laku lahiriah yang berbeza, bergantung pada budaya tempat mereka hidup. Bukan peranan yang dibezakan; dalam 1 Korintus 11 peranan itu justeru sama, kerana kedua-duanya berdoa dan bernubuat. Tetapi dalam hal itu terdapat perbezaan dari segi lahiriah, dan perbezaan itu berasas pada budaya ketika itu. Paulus mengambil keadaan budaya ini dan bahkan dapat mengaitkannya dengan gagasan penciptaan.

> *4 Setiap lelaki yang berdoa atau bernubuat dengan sesuatu di atas kepalanya, mengaibkan kepalanya.*

Berdoa dan bernubuat, iaitu berkata-kata secara nubuat, merupakan sebahagian daripada perhimpunan kebaktian. Kehadiran Allah dalam perhimpunan menyatakan diri baik dalam percakapan kepada Allah, dalam permohonan dan penyembahan, mahupun dalam firman Allah kepada jemaah yang berhimpun. Semua anggota tubuh Kristus, lelaki dan wanita, dipanggil untuk melakukan kedua-duanya.

Lelaki tidak patut mempunyai apa-apa di atas kepala mereka apabila mereka berdoa dan bernubuat. ***Ini ialah satu pernyataan Paulus, satu kenyataan yang tidak dapat dijelaskan tanpa merujuk kepada budaya (keagamaan) zaman itu. Selama bertahun-tahun, seperti orang lain juga, saya mencari alasannya dalam konteks terdekat, kemudian dalam seluruh surat, seterusnya dalam seluruh Perjanjian Baru dan, akhir sekali, dalam Perjanjian Lama. Tanpa hasil yang bermakna dan munasabah.***

Orang Rom menutup kepala dalam upacara keagamaan, sedangkan orang Yunani kebanyakannya tidak (Keener). Lelaki yang kini mengaku Yesus menjauhkan diri daripada amalan dan tingkah laku yang berlaku dalam pemujaan berhala di Korintus dan di tempat-tempat lain.

"(Lelaki itu) berkelakuan memalukan kerana ketika berdoa dia lebih mementingkan martabat peribadinya sendiri daripada kemuliaan Yesus Kristus. Berkaitan dengan Kristus, kenyataan ini bermaksud bahawa para pengikut Yesus yang tergolong dalam lapisan atasan masyarakat dan yang dengan sengaja mempamerkan status tinggi mereka ketika berdoa, mendatangkan aib kepada Kristus, kerana mereka tidak memuliakan Kristus tetapi diri mereka sendiri (bdk. perkataan δόξα (kehormatan, kemuliaan) yang diulang tiga kali dalam ayat 7–8).[36] … Mereka menarik perhatian kepada diri sendiri, bukannya mengarahkan perhatian orang yang hadir kepada Allah, yang daripada-Nya segala sesuatu berasal (ayat 12) dan yang diseru dalam doa (ayat 13). ***Dalam masyarakat Rom, membuka kepala, jika seseorang kebetulan menarik toganya ke atas kepala, menandakan kehadiran orang yang patut dihormati*** (Plutarch, Mor 266)."[37]

"***Dalam konteks ini, lelaki (tanpa penutup kepala) menunjukkan kerendahan hatinya dengan tampil di hadapan Allah sebagai gambar Allah yang tidak berhias, dan wanita menunjukkan hormat kepada Allah, kepada dirinya sendiri dan kepada keluarganya dengan menahan kemuliaan/kecantikannya di khalayak ramai dan dalam kebaktian.***"[38] Sebab wanita melakukan sebaliknya: Mereka menutup kepala.

Kepala yang manakah yang diaibkan oleh lelaki itu? Pertama-tama kepalanya sendiri. Dia mengaibkan dirinya sendiri sebagai pribadi, yang dilambangkan oleh kepalanya. Dan dia mengaibkan Kristus, kepalanya, kerana dengan penutup kepala dia (secara sedar atau tidak sedar) memberikan kepada dirinya sendiri kehormatan yang tidak layak baginya di hadapan hadirat Allah.

> *5 Tetapi setiap wanita yang berdoa atau bernubuat dengan kepala tidak bertutup, mengaibkan kepalanya;*
>
> *kerana hal itu sama sahaja seolah-olah kepalanya dicukur.*

"***Kaum lelaki patut meninggalkan tradisi Rom golongan elit, iaitu menarik toga ke atas kepala, ketika berdoa dan bernubuat. Namun, wanita patut sentiasa berdoa dan bernubuat dengan penutup kepala. Ungkapan "dengan kepala tidak bertudung" tidak menggambarkan gaya rambut tertentu bagi wanita, tetapi penutup kepala daripada kain, khususnya stola (palla) yang ditarik ke atas kepala."***[39]

"Hujah Paulus menyokong pemahaman ini dengan mengatakan bahawa kepala yang tidak bertutup merupakan aib bagi seorang wanita, sama seperti apabila kepalanya dicukur, yang memusnahkan nama baiknya dan oleh itu mengurangkan nilainya (1 Korintus 11:5-6). Makna kepala yang tidak bertutup ini dikongsi oleh undang-undang Rom, yang menyatakan bahawa jika seorang wanita tidak berpakaian seperti seorang matrona (termasuk memakai tudung atau mengikat rambutnya) dan seorang lelaki cuba menggodanya atau mengganggunya, lelaki itu tidak boleh didakwa kerana mencederakan."[40]

"Paulus mengkritik wanita-wanita Korintus yang, dengan tampil dalam perhimpunan jemaah tanpa stola yang ditarik ke atas kepala, secara sedar atau tidak sedar menghantar isyarat bukan lisan bahawa mereka "tersedia". Namun, perhimpunan kebaktian jemaah bukanlah tempat bagi wanita untuk menghantar isyarat dan menjadi "objek yang dinilai" oleh lelaki. Hujah bahawa yang dibincangkan ialah wanita berdoa dan bernubuat, dan bukan penampilan di khalayak ramai, dapat dijawab dari sudut pandangan Paulus begini: dia justeru memahami perhimpunan jemaah sebagai ruang awam, tempat orang luar dijemput dan hadir."[41]

Berbeza daripada Schnabel, Westfall, seperti telah dinyatakan, melihat kaum lelaki sebagai pihak yang ingin menghapuskan penutup kepala wanita. Atas apa jua motif: kebebasan Injil atau, secara negatif, motif seksual yang terselindung. ***Maka Paulus dengan tegas memperlihatkan kepada kaum lelaki yang menuntut wanita meninggalkan penutup kepala apa makna tuntutan mereka itu, pada akibat terakhirnya, bagi seorang wanita.*** Seorang wanita yang dicukur menanggung segala aib sebagai penzina atau sebagai pelacur. "Paulus menyamakan penampilan wanita di khalayak dalam kebaktian dengan stigma sosial seorang penzina yang dipermalukan dan dihukum, yang statusnya menyerupai "martabat" seorang pelacur."[42]

> *6 Sebab jika seorang wanita tidak bertutup kepala, biarlah dia memotong rambutnya juga; tetapi jika memalukan bagi seorang wanita untuk dipotong rambutnya atau dicukur, biarlah dia menutup*

> *kepalanya.*

Oleh sebab akibat tuntutan untuk tidak menutup kepala ini perlu difikirkan hingga ke penghujungnya bagi wanita, Paulus mengulangi akibat-akibat yang, dalam konteks masyarakat, merupakan bencana bagi wanita yang mengikut kaum lelaki dan tidak menutup kepala. “Paulus boleh menganggap bahawa seruan yang sinis ini difahami oleh orang Korintus sebagai satu hujah.”[43]

“Penampilan seorang wanita yang memotong rambutnya atau yang dicukur botak adalah “memalukan”, kerana penampilan itu mengingatkan orang kepada penghinaan terhadap seorang wanita yang didapati bersalah berzina. Adalah satu aib untuk dipermalukan di khalayak ramai sebagai penzina dan dikenali sebagai penzina oleh semua orang kerana rambut yang dicukur. Menurut Paulus, aib inilah yang berlaku apabila wanita tampil dalam jemaah tanpa penutup kepala. Jika seorang wanita ingin mengelakkan penghinaan di khalayak ramai, ***hendaklah dia menutup kepalanya***.“[44]

Akibat tuntutan untuk meninggalkan penutup kepala ini jelas dalam konteks budaya. Namun, untuk menyokong penutup kepala, Paulus juga akan mengemukakan alasan-alasan teologi daripada peristiwa penciptaan, bermula terus dari ayat berikutnya. ***Saya menganggap sangat penting untuk menunjukkan perkara ini sejak awal: Alasan-alasan ini tidak melampaui zaman. Ia merujuk kepada satu fenomena budaya, bukan sebaliknya. Jadi Paulus tidak membina satu teologi tentang soal jantina lalu menurunkan daripadanya keperluan penutup kepala. Jika demikian, penutup kepala akan menjadi norma sehingga hari ini yang wajib dipatuhi oleh wanita dalam kebaktian.*** Namun, pada abad ke-21 di dunia Barat, penutup kepala bukan lagi isu, bukan lagi konvensyen masyarakat. Sungguh memalukan apabila orang Kristian menjadikannya satu konvensyen yang menjadi hukum bagi dunia kecil mereka yang terasing.

> *7 Sebab lelaki memang tidak patut menutup kepalanya,*
> *kerana dia ialah gambar dan kemuliaan Allah;*
> *tetapi wanita ialah kemuliaan lelaki.*

Kini Paulus mengemukakan pengertian dan kesimpulan daripada kisah penciptaan ***yang memberikan alasan bagi tingkah laku wanita dan lelaki dalam budaya ketika itu, dan bukan tingkah laku masa kini***. Yang dibincangkan tetap perhimpunan kebaktian.

Penting untuk dinyatakan bahawa Paulus tidak mengatakan bahawa wanita bukan gambar Allah. Dia juga bukan gambar lelaki, tetapi kemuliaannya (Medema). Hujah Paulus di sini bersifat khusus, kerana yang dibincangkan ialah konvensyen budaya, jadi yang terikat pada zaman. Daripada keselarian itu jelaslah: ***Kedua-duanya ialah gambar Allah, tetapi wanita pada masa yang sama ialah kemuliaan lelaki.***

“Walaupun wanita membawa gambar ‘manusia dari debu’, dia sebenarnya dibentuk daripada tatanan yang lebih tinggi dalam ciptaan, kerana Adam sudah dibentuk dan diberi nyawa melalui tindakan langsung Allah. Dia dijadikan daripadanya. ***Oleh itu, wanita ialah kemuliaan lelaki, atau kemuliaan daripada kemuliaan.*** Tetapi ‘lebih’ ini tidak digambarkan sebagai hierarki, baik dalam tulisan-tulisan Paulus mahupun dalam kisah penciptaan. Hierarki (pemerintahan manusia atas bumi dan makhluk-makhluknya yang lain) disentuh dalam Kejadian 1:27-28, tetapi dalam Kejadian 2 tema-tema lain disentuh.”[45]

“Bagaimanakah kita dapat memahami 1 Korintus 11:7, di mana Paulus menyatakan bahawa lelaki berada dalam gambar dan kemuliaan Allah, tetapi wanita (sebaliknya) ialah kemuliaan lelaki?

Jawapannya ialah bahawa Hawa, seperti setiap keturunan Adam dan Hawa, mempunyai identiti berganda: Dia diciptakan menurut gambar Allah dan juga merupakan kemuliaan Adam, kerana dia diciptakan secara langsung daripadanya. Dia secara unik menyerupai Adam dan bahkan sebahagian daripadanya, sehingga mereka menjadi satu daging dengan cara yang tidak dapat dipisahkan dan yang berbeza daripada hubungan anak-anak dengan ibu bapa (Kejadian 2:23-24)."[46]

"Kenyataan ini menjadi jelas apabila kita melihat bahawa Paulus tidak mengulas hakikat manusia dalam perbezaan antara lelaki dan wanita, tetapi dalam konteks soal penutup kepala dia menekankan bahawa wanita ialah "pancaran" lelaki. Kenyataan bahawa wanita ialah δόξα (kemuliaan) lelaki bermaksud "***tidak ada pengurangan mutu keserupaan wanita dengan gambar Allah dan dengan itu tidak ada perendahan martabatnya, kerana Paulus berhujah berdasarkan Kejadian 2, yang menurutnya wanita justeru tulang daripada tulang dan daging daripada daging lelaki, dan dengan itu, berbeza daripada semua makhluk hidup yang lain, setara dengannya***"."[47]

Seperti yang disebut di atas, wanita membawa gambar Adam (1 Korintus 15:49), dan dalam Kristus dia juga membawa gambar dan kemuliaan Allah, seperti seluruh umat manusia yang lain. Namun, Paulus juga mengatakan bahawa penampilan lelaki menunjukkan gambar dan kemuliaan Allah dengan cara yang berbeza daripada penampilan wanita, kerana penampilan atau kecantikan wanita ialah kemuliaan lelaki (1 Korintus 11:7). ***Paulus menunjukkan bahawa "kemuliaan lelaki" (iaitu isterinya) patut ditutup atau disembunyikan ketika penyembahan, supaya penyembahan itu tidak menjadi soal menghormati atau memuliakan sama ada lelaki atau wanita.***

"Namun, apabila menyangkut penampilan lahiriah, terdapat perbezaan antara kemuliaan lelaki dan kemuliaan wanita. Selaras dengan budayanya, Paulus percaya bahawa Allah menciptakan wanita supaya lebih menarik atau lebih mulia, sehingga dia menjadi kemuliaan lelaki."[48]

> *8 Sebab lelaki bukan daripada wanita, tetapi wanita daripada lelaki;*

Bagaimanakah wanita menjadi kemuliaan lelaki? Bagaimanakah lelaki menjadi kepala, iaitu asal usul wanita? Dia diciptakan daripadanya, daripada rusuknya.

"Oleh itu, setiap andaian bahawa petikan daripada kisah penciptaan pasti menunjuk kepada norma yang transenden merupakan praandaian yang bermasalah. Yesus dan Paulus sama-sama percaya bahawa kisah alkitabiah tentang penciptaan manusia sebagai lelaki dan perempuan menyampaikan norma-norma transenden tentang jantina, tetapi ***Paulus juga memetiknya untuk menyokong hujahnya bagi pemakaian tudung dalam 1 Korintus 11:3-16, yang dengan demikian merupakan satu penerapan yang terikat pada budaya. Adalah satu kekeliruan logik untuk mendakwa bahawa norma-norma transenden atau prinsip-prinsip sejagat hanya boleh digunakan untuk menyokong kesimpulan yang normatif atau sejagat."***[49]

Yang dibincangkan bukan hakikat atau fungsi lelaki dan wanita, tetapi pertautan mereka antara satu sama lain dalam konteks masyarakat, seperti yang ditunjukkan oleh ayat 9.[50]

> *9 sebab lelaki juga tidak diciptakan demi wanita,*
> *tetapi wanita demi lelaki.*

"Paulus menekankan bahawa sejak penciptaan wanita dipertautkan kepada lelaki. Bahawa hal ini tidak bermaksud merendahkan dan tidak dimaksudkan secara negatif bukanlah terbit daripada rumusan dengan διά + akusatif, tetapi daripada alur hujah dalam konteks, yang tidak membincangkan hakikat

atau mutu lelaki dan wanita, serta daripada ayat 11–12. ***Hakikat bahawa dalam masyarakat Rom-Helenistik isteri sering jauh lebih muda daripada suami mereka membantu wanita-wanita Korintus memahami hujah tentang keutamaan dari segi masa dan pertautan fungsional antara lelaki dan wanita, yang dikembangkan oleh Paulus daripada kisah penciptaan dalam Alkitab.***"[51]

Namun, tiga perkara menyumbang kepada pertimbangan semula tafsiran makna "wanita diciptakan bagi lelaki" (11:9): Pertama, dakwaan bahawa "wanita diciptakan bagi lelaki" mengesahkan kenyataan "wanita ialah kemuliaan lelaki"; kedua, dakwaan itu ditafsirkan melalui kisah penciptaan dalam Kejadian 2:4-25; ketiga, ia memberikan alasan bagi kesimpulan "seorang wanita patut mempunyai kuasa atas kepalanya" (ayat 10).[52]

Ayat 9 memberi kesan bahawa lelaki mempunyai keutamaan dan wanita "hanya" berfungsi sebagai pelengkap. Namun, seperti yang ditekankan oleh Westfall, penciptaan Hawa justeru merupakan tanda bahawa Adam memerlukan pertolongan. Oleh itu, wanita mempunyai kedudukan yang "kuat", kedudukan yang bertanggungjawab sendiri. Hal ini kini dinyatakan sebagai penegasan dalam ayat 10!

> *10 Oleh itu, wanita patut mempunyai kuasa di atas kepalanya kerana malaikat-malaikat.*

Banyak sekali terjemahan di sini menambahkan "tanda kuasa atau wibawa" kepada teks Yunani! Di sana hanya tertulis kuasa, kewenangan atau wibawa. Penambahan ini tidak mengejutkan saya, kerana, seperti yang disebut pada awalnya, petikan Paulus ini telah difahami sebagai pengesahan hierarki lelaki atas wanita, dan hal itu telah mempengaruhi terjemahan. Dengan kata lain, penambahan ini ialah satu tafsiran. Ayat ini sama baiknya – atau lebih baik: mesti – diterjemahkan begini:

Oleh itu, wanita patut mempunyai kewenangan atas kepalanya kerana malaikat-malaikat.

(demikian Schnabel, Westfall, Bushnell, Keener, Schirrmacher dan lain-lain)

"Sebagai kata abstrak, dalam erti "satu kuasa (iaitu kawalan) atas kepalanya", iaitu atas dirinya sendiri. Makna yang disebut terakhir ini sepadan dengan a) penggunaan lazim perkataan ἐξουσία (kewenangan) sebagai kata abstrak dalam erti "kuasa" (iaitu kuasa yang dimiliki seseorang, bukan kuasa orang lain yang dialami secara pasif), b) binaan sintaksis ungkapan itu, dan c) alur hujah.[53]

Paulus menunjukkan bahawa dalam persekutuan Kristian, bertudung ialah hak wanita, dan hal ini mengubah simbol itu. Dengan itu, ia secara jelas bukan tanda penundukan atau ketundukan hierarki. Hal ini boleh bermaksud bahawa seorang wanita patut mampu menggunakan pertimbangannya sendiri dalam hal pakaian wanita, kerana dia ditentukan untuk menghakimi dunia dan malaikat-malaikat, seperti yang telah dikatakan Paulus dalam 1 Korintus 6:2-3. "***Dengan memakai penutup kepala tradisional, si isteri menunjukkan kawalannya atas kepalanya, dengan menerima kesetiaannya kepada suaminya serta status sosial peribadinya. Isyarat-isyarat erotik yang dihantar oleh wanita dengan membuka kepala di hadapan khalayak perhimpunan jemaah dapat dielakkan, pertautan antara lelaki dan wanita tetap terpelihara, dan penyuaraan realiti Allah oleh wanita dalam doa dan dalam nubuat tetap tulen***."[54]

"Oleh itu, dalam teologi Paulus tentang asal usul, lelaki dan wanita secara jelas saling bergantung. Dalam konteks 1 Korintus 11:3-16, Paulus dengan bijaksana melunakkan sebarang kebebasan yang tidak wajar dalam kalangan wanita yang mungkin timbul daripada sokongannya terhadap keinginan mereka untuk bertudung."[55]

Tentang soal malaikat yang mana yang dimaksudkan, Schnabel merumuskan: “Kemungkinan-kemungkinan tafsiran berikut dikemukakan bagi malaikat-malaikat. 1. Pemimpin jemaah seperti dalam Wahyu 2:1. 2. Utusan dari jemaah-jemaah lain yang tersinggung dengan tingkah laku wanita dalam jemaah Korintus. 3. Utusan daripada warga yang tidak percaya yang berminat dengan jemaah Kristian dan menghantar seorang klien (atau hamba) ke perhimpunan jemaah untuk mendapatkan laporan tentang kegiatan para pengikut Yesus. 4. Malaikat-malaikat yang menyampaikan berita kebangkitan Yesus kepada wanita-wanita pada pagi Paskah. 5. Malaikat-malaikat yang menurut Yesaya 6:2 menutupi muka dan kaki mereka dengan sayap di hadapan takhta Allah. 6. Malaikat-malaikat yang jatuh dalam Kejadian 6:1–4, yang mangsanya ialah wanita yang berdoa dengan kepala tidak bertudung. 7. Malaikat-malaikat yang akan dihakimi oleh orang percaya (bdk. 6:3). 8. Malaikat-malaikat yang baik yang hadir dalam kebaktian, mewakili Allah dan menyampaikan doa serta nubuat. Tafsiran ketiga serta dua tafsiran terakhir adalah yang paling munasabah.”[56]

Seperti Westfall, saya bersetuju dengan perkara 7, kerana penghakiman atas malaikat-malaikat menunjukkan status yang sangat tinggi bagi orang percaya, termasuk wanita, yang mesti disertai kematangan, daya pertimbangan rohani dan hikmat.

> *11 Namun demikian, wanita tidak tanpa lelaki,*
> *dan lelaki tidak tanpa wanita,*
> *di dalam Tuhan.*

Walaupun wanita berdikari dan bertanggungjawab sendiri dalam soal penutup kepala, mereka tetap terhubung dengan lelaki, dalam perkahwinan dan dalam jemaah, sama ada yang berkahwin mahupun yang belum berkahwin. Paulus menekankan kesalingbergantungan yang tidak dapat dirumuskan dengan lebih tepat. Dan yang sepadan dengan peristiwa penciptaan. Sesiapa yang menyimpulkan daripada ayat 8 dan 9 bahawa wanita ialah sesuatu seperti hamba, lebih rendah nilainya, untuk dikuasai atau dipimpin – sama ada dalam perkahwinan, dalam keluarga atau dalam jemaah – dia keliru. Paulus mencegah salah faham itu dan tanpa kompromi menekankan kesetaraan lelaki dan wanita. ***“Di dalam Tuhan” menggambarkan kewujudan ciptaan baru, yang berbeza daripada budaya zamannya, di mana kesamaan martabat dan kesetaraan ini tidak wujud!***

“Wanita tidak lebih rendah nilainya, tetapi “di dalam Tuhan” lelaki dan wanita saling memerlukan dengan hak yang sama. Namun, Πλήν tidak selalu bermakna pertentangan; pada Paulus ia bermaksud “hanya, bagaimanapun juga”, “yang menutup perbincangan dan menonjolkan perkara yang pokok”. Paulus menulis: ***Namun, di dalam Tuhan, wanita bukanlah (apa-apa) tanpa lelaki, dan lelaki bukanlah tanpa wanita.*** Ungkapan “di dalam Tuhan” yang dalam terjemahan diletakkan di awal, dalam teks Yunani terletak di hujung ayat, iaitu dalam kedudukan yang ditekankan. Paulus menekankan bahawa lelaki dan wanita saling berkaitan. ***Ayat “wanita bukan apa-apa tanpa lelaki” tidaklah mengejutkan dalam masyarakat Helenistik-Rom, kecuali mungkin bagi sikap “wanita baharu” (lihat ulasan ayat 5). Yang mengejutkan ialah ayat “lelaki bukan apa-apa tanpa wanita”. Ayat yang dirumuskan secara selari ini menekankan kesamaan kedudukan lelaki dan wanita sebagai akibat daripada tindakan penyelamatan Allah dalam Yesus Kristus.“***[57]

> *12 Sebab sebagaimana wanita berasal daripada lelaki,*
> *demikian juga lelaki melalui wanita;*
> *tetapi segala sesuatu berasal daripada Allah.*

Paulus memperdalam hujahnya daripada ayat 11 dan berfikir dengan cara yang sama seperti dalam ayat 8. Wanita, iaitu Hawa, dijadikan daripada Adam. Tanpa Adam tidak akan ada Hawa. Satu peristiwa yang berlaku sekali sahaja, satu permulaan yang sebenar. Sejak itu setiap lelaki dilahirkan oleh seorang wanita, berulang-ulang kali.

Daripada hal ini tiada sesiapa pun dapat menurunkan keistimewaan atau keutamaan bagi dirinya sendiri; setiap orang mempunyai nilainya yang dianugerahkan oleh Allah. Sebab daripada Allah, Sang Pencipta, Sang Kepala, segala sesuatu berasal.

> *13 Hakimilah sendiri: Patutkah seorang wanita berdoa kepada Allah dengan kepala tidak bertutup?*

Paulus mencabar daya pembezaan rohani. Dia menyapa kaum lelaki di Korintus dan bertanya kepada mereka dengan bersungguh-sungguh. Jika mereka menuntut wanita, atau sebahagian wanita, supaya tidak menutup kepala, mereka melupakan unsur-unsur penting yang berkait dengan penutup kepala.

“Dia berhujah bahawa dia mahu semua wanita menutup rambut mereka ketika berdoa dan bernubuat, termasuk mereka yang dalam budaya itu tidak dibenarkan bertudung, contohnya hamba perempuan.”[58]

“Dalam ayat 13 Paulus berhujah dengan kepatutan, satu hujah yang sepatutnya meyakinkan orang Kristian Korintus: ***Patutkah seorang wanita berdoa kepada Allah dengan kepala tidak bertudung?*** Jika ungkapan τὸ πρέπον dalam dunia Helenistik mempunyai makna yang, seperti τὸ δίκαιον, τὸ καλόν dan τὸ ἀγαθόν, ‘meliputi seluruh kehidupan, kerana kehidupan sosial menuntut kepenuhan kebajikan’, maka ia juga meliputi soal-soal peraturan berpakaian.”[59]

“Ungkapan πρέπον ἐστίν (patutkah, wajarkah) dalam teks-teks sezaman merujuk kepada harapan bahawa seseorang berkelakuan sesuai dengan norma yang berlaku – satu kategori asas dalam budaya Rom, tidak terkecuali akibat perundangan perkahwinan Augustus, di mana tingkah laku hingga kepada peraturan berpakaian diatur. Oleh sebab orang Korintus mengetahui norma dan harapan masyarakat, Paulus menjangka mereka menjawab soalan itu dengan ‘Ya’.”[60] “Yang dibincangkan bukan adat yang mengatur cara berdoa yang betul, tetapi norma-norma kepatutan yang berlaku dalam masyarakat, yang diketahui oleh orang Korintus dan yang tidak dibatalkan oleh kewujudan baharu ‘di dalam Tuhan’.”[61]

“Perintah bertudung tidak patut difahami sebagai polemik terhadap wanita atau sebagai ketundukan wanita kepada lelaki, kerana tudung itu merupakan perlindungannya dan tanda status serta kehormatan yang dapat dimiliki oleh seorang wanita dalam budaya Yunani-Rom.”[62]

Saya mengulangi kenyataan bahawa jawapan yang dijangka oleh Paulus tidak berasas teologi, tetapi berasas masyarakat dan budaya: Seseorang menyesuaikan diri supaya tidak menjadi batu sandungan.

> *14 Tidakkah alam sendiri mengajar kamu bahawa jika seorang lelaki berambut panjang, hal itu suatu kehinaan (aib) baginya,*

“Pertama, Paulus sekali lagi bercakap tentang lelaki: ***Tidakkah alam sendiri mengajar kamu bahawa merupakan aib bagi seorang lelaki jika dia berambut panjang?*** Paulus sekali lagi menjangka bahawa soalan ini sudah tentu dijawab dengan ‘Ya’. Ungkapan ‘alam’ (φύσις) merujuk kepada tatanan alam yang diakui, yang merangkumi sifat lelaki dan wanita serta penampilan lelaki dan wanita. Tentu sahaja Paulus tidak bermaksud bahawa ‘alam’ membuat rambut lelaki tumbuh pendek. Rujukan kepada ‘aib’ (ἀτιμία), seperti πρέπον dalam ayat 13, menamakan amalan yang diakui sebagai norma dalam tatanan

semula jadi sesuatu. Apabila merujuk kepada alam, orang menjangka persetujuan yang bulat. Bahkan wakil-wakil tertinggi negara dan pentadbirannya berhujah dengan sifat semula jadi sesuatu perkara, 'yang memberikan kewibawaan tertinggi kepada hujah-hujah sebegini'."[63]

"Lelaki dewasa yang tinggal di Korintus tidak berambut panjang tetapi berambut pendek. Rambut panjang menandakan penafian kejantanan dan sering menimbulkan syak wasangka tentang kecenderungan homoseksual pasif, yang distigmakan secara sosial dalam masyarakat Rom. Paulus mengingatkan orang Kristian Korintus bahawa anggota lelaki jemaah patut berambut pendek seperti biasa."[64]

Alam mengajar? Adakah alam seorang guru bagi murid Yesus? Sudah tentu tidak, kerana gurunya ialah Roh Kudus dan bukan alam yang telah disentuh dan dirosakkan oleh dosa. Tidak, seperti yang ditulis oleh Schnabel, yang dimaksudkan ialah tatanan masyarakat yang tetap, iaitu apa yang dilakukan orang dalam jangka masa yang panjang dan yang dengan itu telah menjadi budaya. Perbandingan yang sesuai dari zaman kita sukar didapati. Sebab dalam hal gaya rambut dan pakaian, hari ini segala-galanya mungkin. Zaman pascamoden kita, di mana tidak boleh ada kebenaran mutlak, dicirikan oleh individualisme mutlak.

Dalam hujah ini, alam ialah satu tatanan subjektif, sebagaimana lebih kurang diterima dan dihayati oleh manusia pada zaman purba. Kehinaan – atau diterjemahkan dengan lebih tajam: aib – bukanlah di hadapan Allah, tetapi di hadapan dan bagi manusia di Korintus. Rambut panjang seorang nazir, atau Absalom atau Simson, Paulus dan mungkin Yesus bukanlah aib di hadapan Allah. Aib berkait dengan batu sandungan, yang patut dielakkan oleh orang Kristian demi Injil, setakat mana hal itu mungkin bagi mereka sebagai pengikut Yesus.

Secara ringkas sahaja saya menyebut pemahaman fisiologi yang telah terbentuk dan mantap berabad-abad sebelumnya. Menurut pemahaman ini, benih (sperma) lelaki terbentuk di dalam kepala dan datang dari sana. Rambut panjang akan menahan atau melambatkan aliran benih dan merugikan pembiakan.

> *15 tetapi jika seorang wanita berambut panjang, hal itu suatu kehormatan baginya, kerana rambut itu diberikan kepadanya sebagai ganti tudung?*

Apakah pula yang diajarkan oleh "alam" berkenaan dengan wanita dan gaya rambut atau sifat mereka?

"Bagi wanita, adatnya berbeza. ***Tidakkah alam mengajar kamu bahawa merupakan kehormatan bagi wanita jika dia berambut panjang?*** Wanita berambut panjang. Arca-arca sentiasa menunjukkan wanita dengan rambut panjang. Terutamanya dalam kalangan wanita yang lebih berada, rambut yang panjang didandan dengan penuh seni."[65]

Pada zaman purba, rambut wanita biasanya dianggap sebagai objek nafsu (Keener). Sesiapa yang tidak menutupnya – demikian tafsirannya – ingin membangkitkan nafsu. Wanita golongan atasan kadang-kadang tidak mengendahkan hal ini, untuk mempamerkan rambut mereka yang dijalin dengan rumit serta perhiasan yang dipakai di dalamnya. Dalam jemaah Korintus, seperti juga di tempat-tempat lain, pelbagai budaya bertembung.

"Nampaknya, berdasarkan cara Paulus menerapkan kemuliaan kepada wanita dan rambut mereka, dia percaya ***bahawa wanita secara visual ialah kemuliaan daripada kemuliaan – iaitu, wanita mempunyai kemuliaan yang lebih besar. Hakikat bahawa wanita diciptakan demi lelaki (1 Korintus 11:9) menunjuk kepada tujuan kecantikannya yang lebih besar dan daya tarikannya bagi lelaki. Ia***

juga menunjukkan bahawa Adamlah yang memerlukan Hawa sebagai teman, sebagai rakan kongsi; dialah yang beroleh manfaat daripada penciptaan Hawa, bukan sebaliknya."[66]

"Sebaliknya, hujah Paulus ialah bahawa 'kepala' wanita mesti ditutup dalam penyembahan supaya kemuliaan diarahkan kepada Allah. Metafora 'kepala' adalah penting bagi hujah itu. Lelaki ialah kepala wanita (secara harfiah), kepala wanita terutamanya ialah kemuliaan suaminya, dan rambut di atas kepalanya ialah kemuliaannya, dan juga kemuliaan suaminya."[67]

"Kecantikan seorang wanita membangkitkan cemburu dan pada masa yang sama menunjukkan status suaminya, yang akan bersaing secara langsung dengan kemuliaan Allah dalam penyembahan. ***Yang dibincangkan ialah kehormatan dan kemuliaan Allah, bukan kehormatan dan kemuliaan kaum lelaki dalam gereja rumah, dan bukan juga kemuliaan dan kecantikan wanita yang berdoa dan bernubuat."***[68]

"Walaupun itulah titik permulaan hujah Paulus, dan dia nampaknya mengesahkan cita-cita budaya tentang hubungan wanita dengan paterfamilias, perkembangan hujahnya sebenarnya telah menyetarakan hubungan antara lelaki dan wanita, menetapkan nilai masing-masing dan menonjolkan kesalingan asal usul mereka: Walaupun wanita berasal daripada lelaki, lelaki juga berasal daripada wanita. ***Tumpuan dan keprihatinannya bukanlah untuk mengesahkan atau menguatkan kuasa atau kawalan suami atas isteri mereka, tetapi untuk memastikan bahawa Allah dimuliakan."***[69]

"Wanita ialah kemuliaan lelaki, dan rambutnya ialah kemuliaannya; oleh itu dia patut menutupnya ketika penyembahan. Paulus mengatakan bahawa rambut ialah kemuliaan wanita kerana rambut itu ialah jubah/penutupnya (1 Korintus 11:15). ***Ini bermakna bahawa rambut wanita berfungsi seperti satu aksesori kecantikan (seperti selendang/tudung) yang menonjolkan penampilannya.*** Budaya-budaya yang mengamalkan pemakaian tudung percaya bahawa rambut seorang wanita yang terhormat patut dikhaskan bagi suaminya untuk dipandang dan dinikmati, dan oleh itu tidak patut dilihat di khalayak ramai."

> *16 Tetapi jika seseorang menganggap baik untuk suka bertengkar, kami tidak mempunyai kebiasaan seperti itu, dan begitu juga perhimpunan-perhimpunan Allah.*

Di Korintus sudah cukup banyak pertengkaran tentang pelbagai perkara. Tidak patut ada lagi pertengkaran baharu yang menyala tentang penutup kepala. Adat lelaki bertutup kepala atau wanita tidak bertutup kepala ketika mengambil bahagian dalam kebaktian tidak patut wujud, dan nampaknya juga tidak dikenali atau lazim di mana-mana tempat lain. Inilah hujah terakhir terhadap golongan skeptik di Korintus yang mempersoalkan segala-galanya: Semua orang Kristian dan jemaah (dalam Empayar Rom) mengamalkannya seperti yang diterangkan oleh Paulus. Lelaki berdoa tanpa penutup kepala dan wanita berdoa dengan penutup kepala dalam perhimpunan.

"Dalam ayat 16b Paulus menutup ('***kami tidak mempunyai adat sebegitu, dan begitu juga jemaah-jemaah Allah***') dengan menunjukkan bahawa tidak ada tradisi rasuli yang dapat membenarkan kebiasaan sebegitu. Dan dia menunjukkan bahawa dalam tiada satu pun jemaah Allah (αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ) terdapat persamaan bagi tingkah laku ini. Chr. Wolff mengulas: ‚Orang Korintus akan terkeluar daripada persekutuan dengan jemaah-jemaah keselamatan yang lain, yang berada di bawah kuasa Allah, jika mereka berpegang pada pembaharuan mereka itu'."[70]

Relevansi masa kini

Firman Allah tidak terikat masa. Tiada satu kata pun akan berlalu. Tetapi ada perkara-perkara yang tergolong dalam satu zaman tertentu dan ditujukan kepada zaman itu.

Dengan menutup kepala, wanita patut mengelakkan diri daripada menarik perhatian kepada diri mereka, daripada menunjukkan kemuliaan rambut mereka dan daripada mengalihkan perhatian kaum lelaki (dan mungkin juga sebahagian wanita). Kemuliaan Allah patut ditinggikan, dimegahkan dan dipuji. Kemuliaan Allah, kehadiran-Nya, ialah pusat perhimpunan. Hari ini juga tiada apa pun dalam kebaktian patut meninggikan manusia; tiada sesiapa pun patut menarik perhatian atau kehormatan kepada dirinya sendiri.

Wanita tidak patut, melalui penampilan mereka, melalui kecantikan mereka yang semula jadi atau yang dihias-hias, mengurangkan apa pun daripada kemuliaan Allah. ***Inilah prinsip etika petikan ini, yang tetap berlaku sehingga hari ini. Tiada penceramah, pengkhutbah, tiada sesiapa yang memberikan kesaksian hidup atau laporan misi, tiada penyanyi, tiada pemain alat muzik, tiada seorang pun patut – hari ini sama seperti dahulu – menarik perhatian kepada dirinya melalui pakaian.***

“Mengenai amalan penutup kepala, dalam masyarakat Barat sudah lama tidak lagi menjadi kebiasaan bagi wanita untuk menandakan status mereka sebagai isteri yang setia melalui penutup kepala [Di negara-negara Islam, dan dengan itu dalam jemaah-jemaah di wilayah Islam, hal ini berbeza! – HJR]. Jika isteri-isteri Kristian dalam situasi sebegini aktif dalam jemaah tanpa penutup kepala, hal itu justeru kerana mereka juga bergerak di khalayak ramai di kota tempat mereka tinggal tanpa penutup kepala. ***Ketiadaan penutup kepala tidak menghantar sebarang isyarat. Jika sesetengah orang Kristian menuntut supaya isteri-isteri, kerana ‘ketaatan kepada Kitab Suci’, masih memakai penutup kepala hari ini, maka arahan Rasul Paulus justeru tidak difahami dan dilaksanakan dengan ‘taat’: Bagi Paulus, persoalannya bukan penutup kepala, tetapi pengabaian dan ejekan yang disengajakan terhadap konvensyen-konvensyen tradisional yang penting dan asas bagi masyarakat secara keseluruhan.*** Jika wanita dalam jemaah-jemaah di Eropah Barat memakai penutup kepala, hal itu bukanlah penyesuaian diri dengan satu konvensyen yang melambangkan kesucian dan kesetiaan seorang isteri sebagaimana dituntut oleh Paulus, tetapi satu tingkah laku yang justeru tidak menyesuaikan diri – di Barat, kesetiaan perkahwinan dan kesopanan hampir tidak lagi dilambangkan dengan cara berpakaian tertentu. Hal ini lebih banyak berlaku secara lisan, iaitu dengan pernyataan konkrit tentang nilai perkahwinan dan pasangan hidup.”[71] Dan tentu sahaja dengan cincin perkahwinan, yang dengan jelas menunjukkan bahawa pemakainya hidup dalam hubungan (perkahwinan) yang tetap dan tidak bebas untuk hubungan baharu, dan tidak juga mencari pengembaraan seksual. Cincin perkahwinan hanya melindungi daripada hal itu secara terbatas; yang penting ialah tandanya.

Sesiapa yang hari ini masih mewajibkan penutup kepala bagi wanita – atau sebagai wanita mewajibkannya bagi dirinya sendiri – belum memahami kebebasan Injil yang kepadanya kita dipanggil.

Berikut ialah satu ***terjemahan bebas yang menerangkan (parafrasa)*** bagi 1 Korintus 11:3-16 – sebagaimana saya akan menerangkan petikan ini secara ringkas.

Penting bagi saya bahawa kamu, orang Korintus, menyedari bahawa asal usul, iaitu kepala setiap lelaki, ialah Kristus, Mesias itu. Melalui Dialah lelaki diciptakan. Dan sebagai lelaki kamu bertaut kepada-Nya, dan hal itu dapat dilihat dalam perhimpunan.

Kepala wanita ialah lelaki. Daripada rusuknya wanita diciptakan, supaya menjadi satu dengannya. Lelaki ialah kepala, wanita ialah tubuh. Lelaki ialah asal usulnya, dan wanita juga bertaut kepadanya, dan hal itu kelihatan dalam perhimpunan.

Hubungan ini juga kita lihat pada Kristus. Kepala-Nya ialah Allah. Allah telah memperanakkan-Nya, Anak-Nya, yang setara dengan-Nya.

Jika seorang lelaki di Korintus dalam perhimpunan berdoa dengan bersuara kepada Kristus atau kepada Allah, atau bernubuat, dengan kepalanya bertutup, hal itu memalukan. Dia memberikan kehormatan kepada dirinya sendiri, bukan kepada Kristus. Sebab para penyembah berhala menutup kepala mereka apabila mempersembahkan korban kepada berhala. Dengan kepala tidak bertutup, lelaki menunjukkan kerendahan hati dan memberikan kehormatan kepada Yang Mahatinggi, Kristus yang tidak kelihatan.

Bagi wanita, halnya justeru sebaliknya. Wanita yang berdoa dan bernubuat dalam perhimpunan tanpa menutup kepala mendatangkan aib kepada kepala mereka. Mereka mengaibkan diri mereka sendiri dan suami mereka, iaitu kepala mereka. Sebab mereka menarik perhatian kepada diri mereka sendiri.

Jika seseorang menuntut bahawa wanita, sama seperti lelaki, tidak perlu menutup kepala, dia tidak memikirkannya hingga ke penghujung. Sebab kamu tentu tahu bahawa di Korintus seorang wanita yang tidak bertutup kepala dianggap seperti wanita yang dicukur, dan menyerupai wanita yang melacurkan diri atau yang mencari pertemuan seksual. Jika dia tidak bertudung atau menutup kepala, maka secara logiknya dia patut juga memotong rambutnya atau mencukur kepalanya sama sekali.

Saya tahu, itu bukanlah tujuan kamu! Tetapi dalam masyarakat tempat kamu hidup, itulah akibatnya! Oleh itu, janganlah mengambil risiko menjadi batu

sandungan bagi orang yang datang kepada kamu dan melihat bagaimana adat lazim bahawa wanita bertutup kepala di khalayak ramai ditolak.

Kaum lelaki tidak patut menutup kepala dalam perhimpunan, di hadapan hadirat Allah. Sebab lelaki ialah gambar Allah dan pancaran kemuliaan-Nya.

Wanita juga ialah gambar Allah, tetapi lebih daripada itu dia juga pancaran kemuliaan lelaki. Kecantikannya ialah kecantikan suaminya, yang dengannya dia menjadi satu.

Bagaimanakah dia dapat menjadi kemuliaan lelaki? Sudah tentu bukan kerana lelaki diciptakan daripadanya, tetapi kerana dia dibentuk daripada lelaki, daripada rusuknya.

Dan dia bukan kemuliaan lelaki kerana lelaki diciptakan demi dia, tetapi sebaliknya. Dia diciptakan demi lelaki, kerana lelaki itu seorang diri dan memerlukan pertolongan. Dan sebagai wanita dia cantik dan diingini oleh lelaki itu.

Oleh sebab wanita mempunyai nilai yang begitu besar dan begitu berguna bagi lelaki, maka dia sendiri patut membuat keputusan tentang kepalanya: sama ada dia menutupnya atau tidak. Tiada sesiapa pun boleh menetapkannya baginya. Baik suaminya mahupun para pemimpin jemaah tidak boleh menetapkan baginya supaya tidak memakai penutup kepala.

Namun, hendaklah wanita, dalam kebebasan dan kebebasan membuat keputusan yang dimilikinya, memperhatikan bahawa dia tidak terpisah atau bebas daripada lelaki. Dia tidak wujud dalam jemaah tanpa lelaki, dan lelaki juga tidak wujud tanpa wanita. Gagasan Allah sentiasa ialah kebersamaan dan persekutuan lelaki dan wanita. Dalam kesatuan kepala dan tubuh, mereka bertindak bersama, sehati, dengan persetujuan bersama, dengan damai, saling tunduk, saling melengkapi.

Apakah maksudnya bahawa yang satu tidak wujud tanpa yang lain? Ingatlah sekali lagi penciptaan pasangan manusia pertama. Pada mulanya wanita berasal daripada lelaki. Daripada rusuknya. Dipertautkan kepadanya, supaya pula menjadi satu daging dengannya. Tetapi fikirkanlah lebih jauh: Sejak itu setiap

lelaki berasal daripada seorang wanita. Tanpa lelaki tidak akan ada wanita, dan tanpa wanita tidak akan ada lelaki. Kedua-duanya sama martabat, sama nilai dan setara, saling melengkapi dengan sempurna dalam perbezaan mereka. Semuanya itu gagasan Allah. Dialah Kepala, yang daripada-Nya semua itu berasal.

Memandangkan hal itu, saya bertanya kepada kamu: Patutkah seorang wanita berdoa kepada Allah di hadapan khalayak, tetapi tanpa tudung dan tanpa penutup kepala? Tidak, kamu akan bersetuju, hal itu tidak patut, memandangkan adat-adat di Korintus dan di Empayar Rom.

Memang ada adat dan kebiasaan yang bagi manusia seperti hukum alam. Jika seorang lelaki, berlainan daripada adat dan kebiasaan, berambut panjang, hal itu dianggap memalukan. Dalam hal ini juga, bagi wanita halnya justeru sebaliknya. Rambut panjang wanita ialah kemuliaannya, perhiasannya yang semula jadi, yang juga dirasakan sebagai perhiasan. Rambut panjang itu diberikan kepadanya seperti tudung atau selendang yang menghiasi, supaya dia menjadi kemuliaan lelaki.

Perhiasan ini, yang kelihatan begitu menarik bagi lelaki, patut ditutupinya dalam perhimpunan. Di sini bukanlah tempat untuk tampil dengan kemuliaan ini, sama seperti lelaki patut menunjukkan kerendahan hatinya dengan kepala tidak bertutup. Sebab yang penting ialah kehormatan dan kemuliaan Allah dan Kristus. Dialah yang menjemput kita menghadap Raja segala raja.

Jika seseorang di Korintus mahu memperdebatkan hal ini dan mempersoalkan adat penutup kepala ini, dia patut menyedari bahawa hal itu tidak wujud di mana-mana: bahawa wanita berdoa tanpa penutup kepala, seperti yang hendak kamu wajibkan bagi wanita dan seperti yang kamu lakukan pada diri kamu sendiri. Tiada jemaah yang mengamalkan perkara sebegitu; oleh itu berpeganglah pada apa yang lazimnya berlaku bagi penutup kepala, yang terhormat dan yang tidak menyinggung sesiapa pun.

Penutup dan rumusan

“Bahasa petikan ini dan kesimpulan Paulus menunjukkan bahawa seseorang ingin sama ada mengehadkan atau melarang pemakaian tudung dalam gereja-gereja rumah di Korintus, tetapi semua wanita, sebahagian wanita atau seorang wanita ingin bertudung. Pertama, Paulus merumuskan secara ringkas kisah penciptaan dan menerangkan bahawa penciptaan wanita daripada lelaki dan bagi lelaki

ialah sebab mengapa wanita ialah kemuliaan lelaki. Lelaki ialah kepalanya kerana dia diciptakan daripadanya, dan kepalanya pula mencerminkan kemuliaan lelaki atau menyatakannya dalam satu cara. Dalam kisah Kitab Kejadian, dia juga kemuliaan lelaki kerana dia diciptakan secara khusus untuk menarik hati lelaki, berbeza daripada semua haiwan (Kejadian 2:18-23)."[72]

"Teks-teks Paulus mengandungi satu teologi tentang jantina (gender) ***yang terwujud dalam cara Paulus menerangkan kisah penciptaan dengan konsep dan simbol budaya Yunani-Rom serta ungkapan-ungkapan bahasa Yunani.*** Dengan menerapkan metafora 'kepala' kepada Adam, Paulus menunjukkan bahawa Hawa mempunyai beberapa identiti, seperti seluruh umat manusia selepas Adam. Wanita ialah gambar Allah, gambar Adam dan juga 'kemuliaan lelaki'. ***Gambaran Paulus tentang wanita sebagai 'kemuliaan lelaki' tidak menunjukkan ketundukan atau kemuliaan yang lebih rendah, tetapi menunjuk kepada kemuliaan tambahan: kuasa kecantikannya atas lelaki.*** Begitu juga kita tidak boleh memproyeksikan keutamaan lelaki ke dalam gambaran ringkas Paulus dalam 1 Timotius 2:13-14, yang mengatakan bahawa Adam diciptakan terlebih dahulu (ayat 13). Sebaliknya, Paulus mengajarkan kesalingan berdasarkan kisah penciptaan, kerana Paulus menggambarkan lelaki sebagai penerima manfaat yang memerlukan pertolongan wanita. Dia menggambarkannya dalam istilah yang dapat difahami oleh budaya itu. ***Wanita dibentuk daripada lelaki, sehingga dalam kisah penciptaan lelaki berfungsi sebagai kepala wanita (asal usul kehidupannya) menurut penggunaan bahasa Yunani;*** tetapi kemudian setiap lelaki berasal daripada wanita, sehingga wanita juga ialah asal usul kehidupan, sebagaimana makna nama 'Hawa' dalam Kejadian 3:20.

"Oleh itu, menurut rancangan Allah, wanita dan lelaki tidak bebas antara satu sama lain. Tiada sebab yang mendesak untuk mentafsir Paulus seolah-olah dia menyangkal, mentafsir semula atau merelatifkan kuasa wanita dalam kisah penciptaan dalam Kejadian 1:27-28 atau dalam penggunaannya akan idiom Yunani 'kepala'. Lelaki dan wanita sama-sama diciptakan menurut gambar Allah, dan kedua-duanya diciptakan untuk berkuasa, yang menurut Paulus dijalankan dalam erti kebersamaan dan kesalingan dalam batas-batas budaya yang sesuai."[73]

Sungguh menakjubkan bagaimana Injil dapat dihayati dalam setiap budaya untuk kemuliaan Allah dan tanpa menjadi batu sandungan. Allah, Misionari yang terbesar, kaya bagi semua orang: Injil berlaku bagi semua bangsa.

Lampiran

Dua susunan teks berikut berkaitan dengan kiasmus (susunan perkataan atau gagasan secara bersilang atau menyerong). Susunan pertama berasal daripada Schnabel. Ia menunjukkan: Petikan ini berbicara kepada lelaki sama banyaknya seperti kepada wanita. Sesiapa yang ingin menyimpulkan daripada kekerapan sapaan siapa yang mencetuskan masalah di Korintus ***tidak*** akan sampai ke mana-mana.

Ayat 4 setiap lelaki … mengaibkan kepalanya

Ayat 5 setiap wanita … mengaibkan kepalanya

Ayat 7a lelaki ialah pancaran Allah

Ayat 7b wanita ialah pancaran lelaki

Ayat 11a di dalam Tuhan wanita bukan apa-apa tanpa lelaki

Ayat 11b di dalam Tuhan lelaki bukan apa-apa tanpa wanita

Ayat 12a wanita berasal daripada lelaki

Ayat 12b lelaki wujud melalui wanita

Ayat 14 hal itu memalukan bagi lelaki

Ayat 15 hal itu suatu kehormatan bagi wanita[74]

Di sini ditunjukkan satu kiasmus yang sempurna bagi petikan ini, iaitu bagi aliran pemikiran atau bahagian makna yang berkesinambungan ini, sebagaimana dibahagikan oleh David E. Garland. Menarik untuk melihat bagaimana huruf-huruf yang sama A B C D saling berhadapan, sekali sebelum dan sekali selepas kenyataan pusat dalam ***ayat 10, yang ditonjolkannya sebagai kenyataan teras bagi penutup kepala wanita. Bagi saya, hal ini bermaksud: Wanita memutuskan sama ada dia memakai penutup kepala atau tidak. Hal itu tidak diputuskan oleh lelaki atau oleh suami. Dia bebas.***

A Introduction: the "Head" of Men and Women (vv.2-3)
Commendation (v.2); Summary of Headship (v.3)
B Shame for Men and Women (vv.4-5)
For Men (v.4); For Women (v.5)
C Social and Theological Reasons for Shame (vv.6-7)
Social Reasons (v.6); Theological Reasons (v.7)
D Creation of Men and Women (vv.8-9)
Men (vv.8a; 9a); Women (vv.8b; 9b)
E Reason for Women to be Covered (v.10)
D' Equality of Women and Men (vv.11-12)
Women (vv.11a; 12a); Men (vv.11b; 12b);
Equality in God (v.12c)
C' Social Implications for Women (v.13)
B' Shame and Glory in Men and Women (vv.14-15)
Shame for Men (v.14); Glory for Women (v.15)
A' Conclusion: Exhortation to Adhere to Teachings (v.16)

Nota

1. Hans-Jörg Ronsdorf, hj-ronsdorf@t-online.de, maklum balas dialu-alukan. 24 Januari 2021, disemak semula pada Oktober 2026
2. www.hans-joerg-ronsdorf.de
3. https://theoblog.de/eckhard-schnabel/16636/
4. Cynthia Long Westfall, Paul and Gender. Reclaiming the Apostle's Vision for Men and Women in Christ, Grand Rapids: Baker Academic 2016.
5. Schottroff, L., *Der erste Brief an die Gemeinde in Korinth*, edd. E. W. Stegemann/L. Schottroff/A. Strotmann/K. Wengst, VII, Theologischer Kommentar zum Neuen Testament, Verlag W. Kohlhammer, Stuttgart 2013, 197.
6. Westfall, Paul and Gender, hlm. 13 (seterusnya hanya dengan nombor halaman).
7. Hlm. 13
8. Hlm. 17
9. Hlm. 20
10. Hlm. 25
11. Hlm. 26

12. Eckhard J. Schnabel, Der erste Brief des Paulus an die Korinther, Historisch-Theologische Auslegung, Witten/Gießen: SCM R. Brockhaus/Brunnen, edisi ke-4, 2018, hlm. 625.
13. Hlm. 26
14. Hlm. 27
15. Hlm. 29
16. Matrona ialah gelaran bagi wanita yang berkahwin dengan seorang warganegara Rom dalam masyarakat Empayar Rom. Tempatnya kebanyakannya di rumah, dalam mengurus keluarga dan rumah tangga. Dia berada di bawah perlindungan dan perwalian ketua rumah, sama ada bapanya atau suaminya. (Sumber: Wikipedia, artikel “Matrona”)
17. Hlm. 29
18. Hlm. 31
19. Hlm. 32
20. Hlm. 33
21. Hlm. 37
22. Schnabel, E. J., *Der erste Brief des Paulus an die Korinther*, edd. G. Maier/H.-W. Neudorfer/R. Riesner/E. J. Schnabel, Historisch-Theologische Auslegung Neues Testament, SCM R. Brockhaus; Brunnen Verlag, Witten/Gießen, edisi ke-4, 2018, 602–603.
23. Hlm. 42
24. Hlm. 44
25. Pernyataan asas Paulus tetap sama, walaupun ada sebahagian wanita yang atas kemahuan sendiri ingin meninggalkan penutup kepala. Namun, andaian ini agak tidak mungkin.
26. Elberfelder Übersetzung (terjemahan Alkitab Jerman), Edition CSV, kecuali dinyatakan sebaliknya.
27. Pemikiran ini merupakan pelengkap kepada bab 6.2 buku saya “Wanita, Ampunilah Kami!”. Saya tidak mengulangi kebanyakannya di sini dan mengesyorkan supaya kedua-dua huraian dibaca.
28. Hlm. 87
29. Hlm. 38
30. Hlm. 84
31. Hlm. 80
32. Hlm. 82
33. Hlm. 85
34. Hlm. 89
35. Hlm. 90
36. Schnabel, E. J., 601
37. Schnabel, E. J., 602
38. Hlm. 40
39. Schnabel, E. J., 602
40. Hlm. 29
41. Schnabel, E. J., 604
42. Schnabel, E. J., 605
43. Schnabel, E. J., 606
44. Schnabel, E. J., 606
45. Hlm. 72
46. Hlm. 65
47. Schnabel, E. J., *Der erste Brief des Paulus an die Korinther*, edd. G. Maier - H.-W. Neudorfer - R. Riesner - E. J. Schnabel, Historisch-Theologische Auslegung Neues Testament, SCM R. Brockhaus; Brunnen Verlag, Witten; Gießen 2018, edisi ke-4, 608–609.
48. Hlm. 70
49. Hlm. 62
50. Schnabel, E. J., 609

51. Schnabel, E. J., 609–610
52. Hlm. 103
53. Schnabel, E. J., 610
54. Schnabel, E. J., 610–611
55. Hlm. 73
56. Schnabel, E. J., 611
57. Schnabel, E. J., 613–614
58. Hlm. 30
59. Schnabel, E. J., 616
60. Schnabel, E. J., 616–617
61. Schnabel, E. J., 617
62. Hlm. 70
63. Schnabel, E. J., 617–618
64. Schnabel, E. J., 619
65. Schnabel, E. J., 619
66. Hlm. 40
67. Hlm. 41
68. Hlm. 41
69. Hlm. 42
70. Schnabel, E. J., *Der erste Brief des Paulus an die Korinther*, edd. G. Maier - H.-W. Neudorfer - R. Riesner - E. J. Schnabel, Historisch-Theologische Auslegung Neues Testament, SCM R. Brockhaus; Brunnen Verlag, Witten; Gießen edisi ke-4, 2018, 622–623.
71. Schnabel, E. J., 624
72. Hlm. 98
73. Hlm. 105
74. Schnabel, E. J., 590